

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (stora avdelningen)

den 21 december 2023 *

Innehållsförteckning

I.	Bakgrund till tvisten	4
	A. ISU	4
	B. De bestämmelser som fastställts av ISU	5
	1. Reglerna om förhandstillstånd	5
	2. Behörighetsregler	5
	C. Det administrativa förfarandet och det omtvistade beslutet	6
	D. Talan vid tribunalen och den överklagade domen	8
II.	Parternas yrkanden	10
III.	Prövning av överklagandet	11
	A. Den första grunden	11
	1. Parternas argument	11
	a) Den första delgrunden	12
	b) Den andra delgrunden	13
	c) Den tredje delgrunden	14
	2. Domstolens bedömning	15
	a) Huruvida artikel 101 FEUF är tillämplig på idrott såsom ekonomisk verksamhet	16
	b) Artikel 101.1 FEUF	17

* Rättegångsspråk: engelska.

1) Bedömningen av huruvida det föreligger ett beteende som har "till syfte" eller "resultat" att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF	17
i) Bedömningen av huruvida det föreligger ett beteende som har till "syfte" att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen	18
ii) Bedömningen av huruvida det föreligger ett beteende som har till "resultat" att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen	19
2) Möjligheten att anse att vissa specifika beteenden inte omfattas av artikel 101.1 FEUF	20
c) Den överträdelse som fastställts i förevarande fall	21
d) Förekomsten av ett beteende som har "till syfte" att begränsa konkurrensen i förevarande fall	22
1) Huruvida den rättspraxis som följer av domen av den 1 juli 2008, MOTOE (C-49/07, EU:C:2008:376), och domen av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas (C-1/12, EU:C:2013:127), är tillämplig i förevarande fall	23
2) Kvalificeringen av det aktuella beteendet	24
B. Den andra grunden	27
1. Parternas argument	27
2. Domstolens bedömning	28
IV. Anslutningsöverklagandet	28
A. Den första grunden	29
1. Parternas argument	29
2. Domstolens bedömning	32
a) Upptagande till sakprövning och huruvida grunden har verkan	32
b) Prövning i sak	33
B. Den andra grunden	37
1. Parternas argument	37
2. Domstolens bedömning	37
V. Talan i mål T-93/18	38
A. Parternas argument	38

B. Domstolens bedömning	39
VI. Rättegångskostnader	40

”Överklagande – Konkurrens – Regelverk som instiftats av ett internationellt idrottsförbund – Hastighetsåkning på skridskor – Privaträttslig enhet med befogenhet att reglera, utöva kontroll, fatta beslut och utfärda sanktioner – Regler om förhandstillstånd för tävlingar, idrottsutövares deltagande i dessa tävlingar och skiljeförfarande i tvister – Parallellt utövande av ekonomisk verksamhet – Anordnande och marknadsföring av tävlingar – Artikel 101.1 FEUF – Beslut av företagsammanslutningar som undergräver konkurrensen – Begreppen konkurrensbegränsande ’syfte’ och ’resultat’ – Motivering – Villkor”

I mål C-124/21 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 26 februari 2021,

International Skating Union, Lausanne (Schweiz), företrädd av J.-F. Bellis, avocat,

klagande,

i vilket de andra parterna är:

Europeiska kommissionen, företrädd av G. Meessen, F. van Schaik, H. van Vliet och C. Zois, samtliga i egenskap av ombud,

svarande i första instans

Mark Jan Hendrik Tuitert, Hoogmade (Nederländerna),

Niels Kerstholt, Zeist (Nederländerna),

European Elite Athletes Association, Amsterdam (Nederländerna), företrädda av B.J. H. Braeken, T.C. Hieselaar och X.Y. G. Versteeg, advocaten,

intervenienter i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (stora avdelningen)

sammansatt av ordföranden K. Lenaerts, vice-ordföranden L. Bay Larsen, avdelningsordförandena A. Arabadjiev, A. Prechal, K. Jürimäe och O. Spineanu–Matei samt domarna J.–C. Bonichot, M. Safjan, L.S. Rossi, I. Jarukaitis, A. Kumin, N. Jääskinen, N. Wahl, J. Passer (referent) och M. Gavalec,

generaladvokat: A. Rantos,

justitiesekreterare: handläggaren C. Di Bella,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 11 juli 2022,
och efter att den 15 december 2022 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 International Skating Union (Internationella skridskoförbundet) (nedan kallat ISU eller klaganden) har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 16 december 2020, International Skating Union/kommissionen (T-93/18, EU:T:2020:610) (nedan kallad den överklagade domen). Genom denna dom ogillade tribunalen delvis ISU:s talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut C(2017) 8230 final av den 8 december 2017 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende AT/40208 – Internationella skridskoförbundets behörighetsregler) (nedan kallat det omtvistade beslutet).
- 2 Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och European Elite Athletes Association (Europeiska sammanslutningen för elitidrottare) (nedan kallad EU Athletes) har i sitt anslutningsöverklagande yrkat att domstolen delvis ska upphäva den överklagade domen.

I. Bakgrund till tvisten

- 3 Bakgrunden till tvisten, såsom den beskrivs i punkterna 1–37 i den överklagade domen, kan sammanfattas enligt följande.

A. ISU

- 4 ISU är en privaträttslig sammanslutning med säte i Schweiz. Den hävdar att den är det enda internationella idrottsförbund som erkänts av Internationella olympiska kommittén (IOK) inom konståkning och hastighetsåkning på skridskor. Dess organ innefattar bland annat ett "lagstiftande organ" kallat kongressen, som utgör dess "högsta instans", och ett "verkställande organ" kallat "rådet".
- 5 Förbundet har som medlemmar nationella konståknings- och hastighetsåkningsförbund, vilka i sin tur har som medlemmar eller anknutna föreningar och klubbar till vilka bland annat professionella idrottsmän hör som utövar dessa idrottsgrenar som en del av en ekonomisk verksamhet.
- 6 Enligt artikel 1.1 och artikel 3.1 i ISU:s stadgar, till vilka det hänvisas i det omtvistade beslutet, har ISU till syfte att reglera, administrera, förvalta och främja hastighetsåkning på skridskor över hela världen.
- 7 Förbundet bedriver parallellt en ekonomisk verksamhet som bland annat består i att anordna internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor och utnyttja de rättigheter som är knutna till dessa tävlingar. På området för hastighetsåkning på skridskor omfattar dessa bland

annat världsmästerskap på lång bana och kort bana samt olika internationella och europeiska mästerskap. ISU ansvarar även för anordnandet av skridskotävlingar i samband med de olympiska vinterspelen.

B. De bestämmelser som fastställts av ISU

- 8 ISU utfärdade och offentliggjorde ett antal föreskrifter, koder och meddelanden, som bland annat innehöll följande regler.

1. Reglerna om förhandstillstånd

- 9 Den 20 oktober 2015 offentliggjorde ISU meddelande nr 1974, med rubriken ”Öppna internationella tävlingar”, i vilket det anges vilket förfarande som ska följas för att erhålla förhandstillstånd för att anordna en internationell skridskotävling och som är tillämpligt på såväl nationella förbund som är medlemmar i ISU som alla utomstående enheter eller företag (nedan kallade reglerna om förhandstillstånd).
- 10 I meddelandet anges för det första att anordnandet av sådana tävlingar förutsätter förhandstillstånd från ISU och att de måste följa de regler som förbundet har utfärdat. I meddelandet preciseras i detta avseende bland annat att fristen för att inkomma med en ansökan om förhandstillstånd är sex månader före den dag då den planerade tävlingen ska anordnas för det fall tävlingen ska anordnas av en tredje part eller ett utomstående företag, och tre månader före detta datum för det fall tävlingen ska anordnas av ett nationellt förbund som är medlem i ISU.
- 11 I meddelandet anges vidare ett antal allmänna, ekonomiska, tekniska, kommersiella, idrottsliga och etiska krav som alla arrangörer av skridskotävlingar är skyldiga att uppfylla. Av dessa framgår bland annat att varje ansökan om förhandstillstånd ska åtföljas av finansiella, tekniska, kommersiella och idrottsliga uppgifter (platsen för den planerade tävlingen, storleken på de priser som ska beviljas, affärsplan, budget, tv-sändningar, etcetera), att varje arrangör är skyldig att inge en förklaring som bekräftar att denne godtar ISU:s etiska kod och att ISU kan begära ytterligare upplysningar om dessa olika delar.
- 12 Slutligen ger meddelande nr 1974 ISU befogenhet att genom beslut godta eller avslå ansökningar om förhandstillstånd som inges till ISU på grundval av såväl de krav som anges i meddelandet som de grundläggande mål som eftersträvas av förbundet, såsom dessa definieras i artikel 3.1 i ISU:s stadgar. I meddelandet föreskrivs även att arrangören, för det fall en sådan begäran avslås, kan överklaga ISU:s beslut till Idrottens skiljedomstol (nedan kallad Cas), i Lausanne (Schweiz), i enlighet med de regler som ISU har antagit för att inrätta en tvistlösningsmekanism (nedan kallade skiljedomsreglerna).

2. Behörighetsregler

- 13 ISU:s allmänna föreskrifter innehåller regler som benämns som ”behörighetsregler”, i vilka det fastställs på vilka villkor idrottsutövarna får delta i skridskotävlingar. Enligt dessa behörighetsregler ska sådana tävlingar dels ha fått tillstånd av ISU eller dess medlemmar, dels följa de regler som detta förbund har utfärdat.

- 14 I den lydelse som antogs år 2014 innehöll behörighetsreglerna bland annat regel 102 punkt 1 a i), enligt vilken en person har ”rätt att delta i de verksamheter och tävlingar som omfattas av ISU:s behörighet, om denna person följer ISU:s principer och policyriktlinjer, såsom dessa har angetts i ISU:s stadgar”, och regel 102 punkt 1 a. ii), där det angavs att ”behörighetsvillkoret har utformats för att på lämpligt sätt skydda ISU:s ekonomiska och andra intressen, eftersom ISU:s intäkter används för att förvalta och utveckla ISU:s idrottsgrenar och för att stödja ISU:s medlemsförbund och deras skridskoåkare”.
- 15 De innehöll även regel 102 punkt 2 c, regel 102 punkt 7 och regel 103 punkt 2, av vilka det framgick att om en idrottare deltar i en tävling som inte godkänts av ISU och/eller av ett av de nationella förbund som är medlemmar i ISU, utsatte sig den berörde för en så kallad förlust av behörighet eller obehörighet, vilket innebar att vederbörande uteslöts på livstid från alla tävlingar som ISU anordnade.
- 16 Under år 2016 gjordes en partiell översyn av behörighetsreglerna.
- 17 I regel 102.1 a) ii), i dess lydelse efter denna partiella översyn, hänvisas inte längre till ”tillräckligt skydd för ISU:s ekonomiska och andra intressen”. I stället anges följande: ”Behörighetsvillkoret är utformat för att säkerställa ett adekvat skydd för ISU:s etiska värden, stadgeenliga mål och andra legitima intressen”, eftersom den ”använder sina finansiella inkomster för administration och utveckling av ISU:s idrottsgrenar samt för att stödja och gagna dess medlemmar och deras skridskoåkare”.
- 18 Enligt regel 102.7, i dess lydelse efter den partiella översynen, kan en idrottsutövares deltagande i en tävling som inte är tillåten av ISU och/eller av ett av de nationella förbund som är medlemmar i denna tävling leda till en varning eller en påföljd som kallas ”förlust av behörighet” eller ”obehörighet”, vilket medför uteslutning under en bestämd tid eller på livstid från tävlingar som anordnas av ISU.
- 19 Parallellt med dessa olika regler föreskrivs i artikel 25 i ISU:s stadgar en möjlighet för idrottare som vill bestrida ett beslut att ålägga dem en påföljd i form av ”förlust av behörighet” eller ”obehörighet” att överklaga detta beslut till Cas, i enlighet med skiljedomsreglerna.

C. Det administrativa förfarandet och det omtvistade beslutet

- 20 Mark Jan Hendrik Tuitert och Niels Kerstholt är professionella skridskoåkare med hemvist i Nederländerna. De är medlemmar i Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond (KNSB), kungliga nederländska skridskoförbundet, som är medlem i ISU.
- 21 EU Athletes är den största europeiska sammanslutning som företräder idrottsutövare och spelare inom olika idrottsgrenar.
- 22 Den 23 juni 2014 inkom Tuitert och Kerstholt med ett klagomål till Europeiska kommissionen i vilket de gjorde gällande att ISU:s regler om förhandstillstånd och behörighet stred mot artiklarna 101 och 102 FEUF.
- 23 Den 5 oktober 2015 beslutade kommissionen att inleda ett förfarande i denna fråga.

- 24 Den 29 september 2016 riktade kommissionen ett meddelande om invändningar till ISU, i vilket den ansåg att ISU hade åsidosatt artikel 101 FEUF. ISU besvarade meddelandet om invändningar den 16 januari 2017.
- 25 Den 8 december 2017 antog kommissionen det omtvistade beslutet. Såsom anges i skäl 3 i detta beslut avser beslutet huvudsakligen ISU:s behörighetsregler, såsom dessa framgår av punkterna 13–18 ovan, vilka gör det möjligt för förbundet att kontrollera idrottsutövarnas deltagande i skridskotävlingar och att bestraffa dem för det fall de deltar i en tävling som det inte har godkänt. Såsom framgår av samma skäl avser beslutet emellertid även ISU:s regler om förhandstillstånd för dessa tävlingar, såsom de beskrivs i punkterna 9–12 ovan. Slutligen avser beslutet, såsom anges i skälen 5 och 6 i nämnda beslut, även de skiljedomsregler som nämns i punkt 19 ovan.
- 26 I skälen 112 och 115 i det omtvistade beslutet definierade kommissionen den relevanta marknaden som världsmarknaden för anordnande och marknadsföring av internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor och utnyttjande av de olika rättigheter som är knutna till dessa tävlingar.
- 27 I skälen 116–134 i detta beslut fann kommissionen att ISU hade en styrkeposition på den relevanta marknaden och att ISU på ett påtagligt sätt kunde påverka den konkurrens som kunde förekomma där. De omständigheter som den har beaktat för att motivera denna bedömning inbegriper i synnerhet dels den centrala roll som förbundet har på denna marknad, i dess egenskap av den enda internationella idrottsförbund som erkänts av IOK på området för hastighetsåkning på skridskor och ett förbund som har till syfte att reglera, administrera, förvalta och främja denna idrottsgren på global nivå, dels den omständigheten att förbundet parallellt organiserar och marknadsför de viktigaste internationella tävlingarna på detta område. Inom ramen för sin bedömning i detta avseende grundade sig kommissionen bland annat på ISU:s befogenhet att utfärda regler som gäller för samtliga nationella förbund som är medlemmar i ISU samt för samtliga internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor, oavsett om dessa anordnas av ISU, av dess medlemmar eller av utomstående enheter eller företag. I beslutet angavs även att dessa regler avser samtliga frågor som rör anordnande, genomförande och kommersiellt utnyttjande av dessa tävlingar (förhandstillstånd, spelregler, tekniska föreskrifter, ekonomiska villkor, idrottsutövaras deltagande, försäljning av rättigheter, utdömmande av sanktioner, tvistlösning etcetera) och att de är tillämpliga på samtliga aktörer som har till uppgift att delta i tävlingarna eller delta i deras organisation eller verksamhet (nationella förbund, idrottare, arrangörer, programföretag, sponsorer etcetera).
- 28 I skälen 146–152 i det omtvistade beslutet fann kommissionen att ISU skulle kvalificeras både som en ”företagssammanslutning” i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF, eftersom ISU:s medlemmar är nationella skridskoförbund som i sin tur kan kvalificeras som ”företag” i den mening som avses i denna bestämmelse, eftersom de bedriver ekonomisk verksamhet som består i att anordna och marknadsföra tävlingar samt utnyttja de rättigheter som är knutna till dessa tävlingar, och som ett ”företag” i den mening som avses i nämnda bestämmelse, i den mån ISU också bedriver sådan ekonomisk verksamhet. Kommissionen ansåg även att reglerna om förhandstillstånd och behörighet skulle kvalificeras som ”beslut av företagssammanslutningar” i den mening som avses i samma bestämmelse.
- 29 I skälen 162–188 i det omtvistade beslutet slog kommissionen i huvudsak fast att reglerna om förhandstillstånd och behörighet hade till syfte att begränsa konkurrensen på den berörda marknaden, i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF, eftersom en granskning av dessa reglers

innehåll, det ekonomiska och rättsliga sammanhang de ingår i och de mål som de syftar till att uppnå visar dels att de möjliggör för ISU att hindra potentiella arrangörer av internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor från att få tillträde till denna marknad, dels att begränsa professionella skridskoåkares möjlighet att fritt delta i sådana tävlingar och därigenom frånta potentiella arrangörer av sådana tävlingar de tjänster som tillhandahålls av de idrottare som är nödvändiga för att de ska kunna hållas.

- 30 I skälen 189–209 i beslutet påpekade kommissionen att det, mot bakgrund av de bedömningar som sammanfattats i föregående punkt, inte var nödvändigt att undersöka hur reglerna om förhandstillstånd och behörighet påverkade konkurrensen, innan den redogjorde för skälen till att den ansåg att dessa regler även hade till resultat att begränsa konkurrensen på den relevanta marknaden.
- 31 I skälen 210–266 i beslutet angav kommissionen i huvudsak att nämnda regler inte kunde anses falla utanför tillämpningsområdet för artikel 101.1 FEUF på grund av att de var motiverade av legitima mål och nödvändiga för att uppnå dessa mål.
- 32 I skälen 268–286 i samma beslut fann kommissionen att skiljedomsreglerna, även om de inte i sig utgjorde en konkurrensbegränsning, ändå skulle anses stärka den konkurrensbegränsning som följer av reglerna om förhandstillstånd och behörighet.
- 33 I skälen 287–348 i det omtvistade beslutet angav kommissionen bland annat att reglerna om förhandstillstånd och behörighet inte uppfyllde villkoren i artikel 101.3 FEUF för att kunna omfattas av ett undantag, att dessa regler kunde påverka handeln mellan medlemsstater och att det var nödvändigt att förelägga ISU att upphöra med den överträdelse som konstaterats i detta beslut, vid äventyr av löpande vite. Kommissionen preciserade särskilt, i skälen 338–342 i beslutet, att de åtgärder som den ålade ISU att vidta för att få denna överträdelse att upphöra bland annat skulle bestå i, för det första, att anta kriterier för förhandstillstånd och sanktioner av objektiv, transparent, icke-diskriminerande och proportionerlig karaktär, för det andra, att införa lämpliga förfaranden för förhandstillstånd och sanktioner och, för det tredje, att ändra skiljedomsreglerna på ett sätt som säkerställer en effektiv kontroll av de beslut som fattas i slutet av dessa förfaranden.
- 34 I artikel 1 i det omtvistade beslutet anges att ISU ”har överträtt artikel 101 [FEUF] ... genom att anta och tillämpa behörighetsreglerna, särskilt punkterna 102 och 103 i ISU:s allmänna föreskrifter från 2014 och ISU:s allmänna föreskrifter från 2016, beträffande hastighetsåkning på skridskor”. Det finns även en artikel 2 i vilken detta förbund föreläggs att upphöra med överträdelsen och avstå från att upprepa den, samt en artikel 4 i vilken det föreskrivs att löpande vite ska påföras om dessa förelägganden inte följs.

D. Talan vid tribunalen och den överklagade domen

- 35 Genom ansökan, som inkom till tribunalens kansli den 19 februari 2018, väckte ISU talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet. ISU åberopade åtta grunder till stöd för sina yrkanden. Den första grunden avsåg åsidosättande av motiveringsskyldigheten. Den andra till den femte grunden avsåg åsidosättande av artikel 101 FEUF genom att denna artikel tillämpades på ISU:s regler om förhandstillstånd och behörighet. Den sjätte grunden avsåg åsidosättande av nämnda artikel genom att den tillämpades på ISU:s regler om skiljeförfaranden. Den sjunde och den åttonde grunden avsåg att de förelägganden och löpande viten som ålagts bolaget var rättsstridiga.

- 36 Genom handlingar som inkom till tribunalens kansli den 1 juni 2018 ansökte Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och EU Athletes om att få intervensera till stöd för kommissionens yrkanden.
- 37 Genom beslut av den 12 september 2018 biföll ordföranden på tribunalens sjunde avdelning dessa ansökningar.
- 38 Den 20 december 2019 hänsköt tribunalen målet till en avdelning i utökad sammansättning.
- 39 Den 16 december 2020 meddelade tribunalen den överklagade domen, i vilken den slog fast att det omtvistade beslutet inte var rättsstridigt i den del det avsåg reglerna om förhandstillstånd och behörighet, men att det var rättsstridigt i den del det avsåg skiljedomsreglerna.
- 40 Tribunalen fann för det första, i punkterna 52–63 i den överklagade domen, att talan inte kunde vinna bifall på den första grunden, som avsåg att det omtvistade beslutet innehöll en motsägelsefull motivering.
- 41 För det andra fann tribunalen, i punkterna 64–123 i den överklagade domen, att ISU:s andra och fjärde grund inte gjorde det möjligt att anse att kommissionens bedömning att reglerna om förhandstillstånd och behörighet hade till syfte att begränsa konkurrensen i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF var felaktig.
- 42 I detta avseende fann tribunalen i punkterna 69–76 i den överklagade domen, att även om ISU:s reglerings-, tillsyns-, besluts- och sanktionsbefogenheter inte hade delegerats till ISU av en myndighet, skulle de regler som ISU utfärdat, i egenskap av det enda internationella idrottsförbund som finns på området för hastighetsåkning på skridskor, tolkas mot bakgrund av bland annat rättspraxis avseende en och samma enhets parallella utövande av en ekonomisk verksamhet och befogenheter som kan användas för att hindra enheter eller företag som faktiskt eller potentiellt konkurrerar med varandra från att träda in på marknaden (dom av den 1 juli 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, och dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127). I detta sammanhang påpekade tribunalen även att reglerna om förhandstillstånd och behörighet avsåg anordnandet av de viktigaste och mest lönsamma internationella tävlingarna i hastighetsåkning på skridskor, särskilt kravet på förhandstillstånd för dessa tävlingar och för idrottsutövarnas deltagande i dessa tävlingar.
- 43 Vidare fann tribunalen, i punkterna 77–121 i den överklagade domen, att med beaktande av innehållet i reglerna om förhandstillstånd och behörighet, de mål som eftersträvas med dessa regler samt det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket de ingår, hade kommissionen fog för att dra slutsatsen att dessa regler hade till syfte att begränsa konkurrensen i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF.
- 44 Slutligen fann tribunalen, i punkt 123 i den överklagade domen, att det följaktligen inte var nödvändigt att dessutom pröva de argument som ISU hade anfört inom ramen för sin tredje grund, i syfte att ifrågasätta kommissionens bedömning av de aktuella eller potentiella verkningarna av nämnda regler på konkurrensen.
- 45 För det tredje fann tribunalen, i punkterna 124–130 i den överklagade domen, att kommissionen, i motsats till vad ISU hade gjort gällande i sin femte grund, inte hade åsidosatt det territoriella tillämpningsområdet för artikel 101 FEUF genom att i det omtvistade beslutet beakta ISU:s vägran att godkänna ett projekt avseende hastighetsåkning på skridskor i Dubai (Förenade

Arabemiraten), det vill säga i ett tredjeland. Tribunalen fann att kommissionen hade hänvisat till denna omständighet för att illustrera tillämpningen av ISU:s bestämmelser om förhandstillstånd, samtidigt som den visade att dessa bestämmelser kunde få omedelbara, väsentliga och förutsebara effekter inom unionen.

- 46 För det fjärde fann tribunalen, i punkterna 134–140 i den överklagade domen, att ISU:s sjätte grund, som avsåg kommissionens bedömning av skiljedomsreglerna i det omtvistade beslutet, inte var verkningslös och biföll därefter talan på denna grund i punkterna 141–164 i den överklagade domen.
- 47 För det femte fann tribunalen följaktligen, i punkterna 165–178 i den överklagade domen, att ISU:s sjunde och åttonde grund, avseende lagenligheten av de förelägganden och löpande viten som föreskrivs i det omtvistade beslutet, delvis skulle godtas, i den mån dessa förelägganden och löpande viten avsåg skiljedomsreglerna. Samtidigt underkände tribunalen dessa grunder i övrigt.
- 48 Mot bakgrund av samtliga dessa bedömningar ogiltigförklarade tribunalen delvis artiklarna 2 och 4 i det omtvistade beslutet, men ogillade talan i övrigt.

II. Parternas yrkanden

- 49 ISU har yrkat att domstolen ska
- upphäva den överklagade domen i den del tribunalen delvis ogillade talan i första instans,
 - ogiltigförklara det omtvistade beslutet i den del det inte redan har ogiltigförklarats genom den överklagade domen, och
 - förplikta kommissionen och intervenienterna i första instans att ersätta rättegångskostnaderna såväl i första instans som i målet om överklagande.
- 50 Kommissionen har yrkat att överklagandet ska ogillas och att ISU ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.
- 51 Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och EU Athletes har yrkat att överklagandet ska ogillas.
- 52 I anslutningsöverklagandet har Tuitert, Kerstholt och EU Athletes yrkat att domstolen ska
- upphäva den överklagade domen i den del tribunalen delvis ogiltigförklarade det omtvistade beslutet,
 - ogilla talan i första instans i den del talan inte redan har ogillats genom den överklagade domen, och
 - förplikta ISU att ersätta rättegångskostnaderna i målet om överklagande.
- 53 Kommissionen har yrkat att anslutningsöverklagandet ska bifallas och att ISU ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

54 ISU har yrkat att anslutningsöverklagandet ska ogillas och att Tuitert, Kerstholt och EU Athletes ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

III. Prövning av överklagandet

55 Till stöd för sitt yrkande om delvis upphävande av den överklagade domen har ISU åberopat två grunder avseende åsidosättande av artikel 263 FEUF jämförd med artikel 101.1 FEUF.

56 ISU har dessutom yrkat att domstolen ska pröva målet och avgöra det.

A. Den första grunden

1. Parternas argument

57 Genom sin första grund, som består av tre delar, har ISU i huvudsak kritiserat tribunalen för att ha underlåtit att utöva sin behörighet att pröva lagenligheten av de beslut som kommissionen antagit med tillämpning av konkurrensreglerna och för att ha åsidosatt begreppet konkurrensbegränsning genom ”syfte” i artikel 101.1 FEUF.

58 Före redogörelsen för denna grund har ISU anfört tre omständigheter i sammanhanget, som enligt ISU ska ligga till grund för prövningen av denna grund.

59 ISU har för det första angett att de behörighetsregler som reglerar idrottsutövarnas deltagande i skridskotävlingar under nästan ett sekel (1892–1990) uteslutande tillämpades på amatörer innan det, till följd av en utveckling av IOK:s uppfattning, beslutades att även professionella skulle få delta i dessa tävlingar. Förbundet har tillagt att det är till följd av denna utveckling som de regler om förhandstillstånd som är tillämpliga på dessa tävlingar infördes, i syfte att säkerställa att tävlingarna genomförs i enlighet med samma regler på internationell nivå, oavsett om de anordnas av ISU eller av en utomstående enhet eller ett utomstående företag.

60 För det andra har ISU påpekat att det omtvistade beslutet avser hastighetsåkning på skridskor, vilket utgör en nischsport som för dess del utgjorde en omsättning på 5 miljoner schweiziska franc (CHF) (cirka 5,1 miljoner euro enligt nuvarande växelkurs) för år 2016, av sammanlagt nästan 32 miljoner CHF (cirka 32,7 miljoner euro enligt nuvarande växelkurs), vars saldo härrör från den mer kända idrottsgrenen konståkning. Förbundet har tillagt att denna nischsportgren endast har begränsad attraktionskraft för den breda allmänheten och att det är denna situation som förklarar varför ingen utomstående enhet eller något annat företag någonsin har ansökt om att få anordna en internationell tävling på detta område, fram till den som nämns i det omtvistade beslutet. Däremot har ISU mottagit 20 ansökningar av detta slag på området för konståkning under de senaste 20 åren, vilka samtliga har godkänts. ISU har även preciserat att avslaget på ansökan vid två tillfällen (nämligen under år 2011 och därefter under år 2014) på området för hastighetsåkning på skridskor grundade sig på den centrala plats som arrangören av den planerade internationella tävlingen hade för avsikt att ge vadhållning. Projektet godkändes för övrigt slutligen under år 2016 i Nederländerna i ett format som inte längre omfattade vadhållning.

61 ISU har för det tredje anfört att kommissionen, samtidigt som den i det omtvistade beslutet betecknade reglerna om förhandstillstånd och behörighet som konkurrensbegränsande genom ”syfte” och ”resultat”, inte desto mindre har frångått den principiella invändning som den

inledningsvis hade uttryckt i sitt meddelande om invändningar mot dessa regler, genom att koncentrera sig på deras godtyckliga och oproportionerliga karaktär i förevarande fall. Det är för övrigt detta som förklarar varför ISU verkställde föreläggandena i artikel 2 i det omtvistade beslutet, bland annat genom ett meddelande som syftade till att ändra nämnda regler och inte till att upphäva dem.

- 62 Kommissionen har påpekat att ISU inte har gjort gällande att de faktiska omständigheterna vid domstolen har missuppfattats och att de faktiska omständigheter som det hänvisas till i den överklagade domen således ska anses vara slutgiltigt fastställda. Kommissionen har bestritt riktigheten av omständigheter som ISU lagt fram i samband med överklagandet. Kommissionen har särskilt påpekat att de tjugo internationella konståkningstävlingar som beviljats tillstånd i själva verket inte anordnades av utomstående enheter eller företag utan av medlemmar i förbundet. För det andra övertogs även det projekt avseende hastighetsåkning på skridskor som ISU slutligen godkände under år 2016 av ett nationellt förbund som var medlem i ISU. ISU vägrade för det tredje att godkänna projektet, såsom det ursprungligen hade utformats av ett utomstående företag, trots att förbundet mycket väl visste att vadhållning inte skulle förekomma i detta sammanhang.
- 63 Kommissionen har dessutom understrukit att prövningen av överklagandet i överensstämmelse med det omtvistade beslutet och den överklagade domen, ska ske med beaktande av den inverkan som ISU:s regler har inte bara på idrottsutövarna, som hindras att fritt erbjuda sina tjänster till potentiella arrangörer av andra internationella tävlingar än förbundet och dess medlemmar, utan även på dessa aktörer själva, att de hindrar att de fritt anordnar internationella tävlingar på ett direkt (regler om förhandstillstånd) och indirekt sätt (behörighetsreglerna).
- 64 Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och EU Athletes har anslutit sig till dessa argument.

a) Den första delgrunden

- 65 Genom den första grundens första del har ISU kritiserat tribunalen för att ha ansett att vissa argument och bevis som ISU hade lagt fram i första instans inom ramen för den andra ogiltighetsgrunden, saknade fog, var verkningslösa eller underkänt dem utan prövning. Denna grund avsåg åsidosättande av artikel 101.1 FEUF, i syfte att ifrågasätta de bedömningar som kommissionen grundade sig på för att dra slutsatsen att det förelåg en konkurrensbegränsning genom "syfte".
- 66 Klaganden har i detta avseende för det första gjort gällande att kommissionen i det omtvistade beslutet i praktiken gjorde en kombinerad bedömning av antagandet och tillämpningen av reglerna om förhandstillstånd och behörighet och därefter kvalificerade dessa två omständigheter som konkurrensbegränsning genom "syfte", vilket tribunalen för övrigt medgav i punkterna 57 och 126 i den överklagade domen.
- 67 Klaganden har vidare angett att den genom den andra grunden för ogiltigförklaring uppmanade tribunalen att underkänna denna rättsliga kvalificering och att underkänna de uppenbart oriktiga bedömningar som föranledde kommissionen att godta den. ISU har i synnerhet preciserat att förbundet i första instans ifrågasatte kommissionens olika bedömningar i skälen 174–179 i det omtvistade beslutet, avseende tillämpningen av reglerna om förhandstillstånd och behörighet, såsom de illustreras i fråga om hastighetsåkning på skridskor, av dess påstått avsiktliga och konkurrensbegränsande vägran att godkänna det enda konkurrerande internationella

tävlingsprojekt som underställts ISU under de senaste tjugo åren, i dess ursprungliga version, och, vad gäller konståkning, av ett parallellt godkännande av ett tjugotal internationella tävlingar som anordnas av utomstående.

- 68 Slutligen har klaganden gjort gällande att tribunalen åsidosatte sin uppgift enligt artikel 263 FEUF när den, i punkterna 116, 121, 117 och 127 i den överklagade domen, underkände klagandens argument och bevisning i detta avseende, med motiveringen att de var ogrundade, verkningslösa eller till och med betydelselösa, eftersom de hänförde sig antingen till omständigheter avseende avsikt och tillämpning som inte var nödvändiga för att fastställa att det förelåg en konkurrensbegränsning genom "syfte", eller till en annan idrottsgren än den som utgör den marknad som berörs av begränsningen. Tribunalen underlät dessutom att nämna andra argument eller bevis som hade lagts fram för den, bland annat dem som avsåg vadslagning. ISU har i detta avseende understrukit att denna vadhållning, även om den inte var avsedd att användas i utomstående internationella tävlingsprojekt, ändå stod i centrum för det koncept som arrangören av denna tävling avsåg att marknadsföra.
- 69 Kommissionen har, med stöd av Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt, och EU Athletes, bestritt samtliga dessa argument.

b) Den andra delgrunden

- 70 Genom den första grundens andra del har ISU kritiserat tribunalen för att ha ersatt kommissionens bedömning av de faktiska och rättsliga omständigheterna med sin egen bedömning genom att slå fast att det förelåg en annan överträdelse än den som konstaterats i artikel 1 i det omtvistade beslutet, i strid med tribunalens uppgift enligt artikel 263 FEUF och genom att grunda sig på en felaktig tolkning av artikel 101.1 FEUF.
- 71 Klaganden har i detta avseende för det första gjort gällande att tribunalen inte bara fokuserade på ett beteende som delvis skiljde sig från det som kommissionen hade kritiserat (genom att inrikta sig på själva förekomsten av regler om förhandstillstånd och behörighet, och inte på att de antogs och tillämpades tillsammans), utan att den även gjorde en annan kvalificering av detta beteende. Vad gäller den andra aspekten drog tribunalen nämligen endast slutsatsen att det förelåg en konkurrensbegränsning genom "syfte", och grundade sig dessutom inte bara på de omständigheter som kommissionen anfört till stöd i avsnitt 8.3 i det omtvistade beslutet (med rubriken "Konkurrensbegränsning genom syfte"), utan även på de omständigheter som anges i avsnitt 8.5 i beslutet (med rubriken "Regler för behörighet som omfattas av artikel 101 [FEUF]"). Det sistnämnda avsåg emellertid en annan fråga.
- 72 För det andra grundar sig denna omskrivning av det omtvistade beslutet i sig på en rättsligt felaktig tolkning av artikel 101.1 FEUF.
- 73 I denna bestämmelse görs nämligen åtskillnad mellan konkurrensbegränsningar genom "syfte" och "resultat", varvid den första av dessa båda kvalificeringar endast är tillämplig på beteenden som till sin art kan anses vara skadliga för konkurrensen. I förevarande fall har tribunalen emellertid inte förklarat på vilket sätt de olika omständigheter som den hänvisade till i punkterna 87–89, 91–93 och 101–110 i den överklagade domen motiverade en sådan kvalificering. Tvärtom begränsade sig tribunalen till att pröva lydelsen av reglerna om förhandstillstånd och behörighet samt de mål som eftersträvas med dessa regler på ett abstrakt

sätt och tagit ur sitt sammanhang. Därefter kom den, efter denna prövning, fram till att dessa regler kunde eller riskerade att användas i konkurrensbegränsande syfte med hänsyn till det utrymme för skönsmässig bedömning som ISU tillerkänns.

- 74 Den rättspraxis som tribunalen grundade sig på vid denna bedömning (dom av den 1 juli 2008, MOTOE, C-49/07, EU:C:2008:376, och dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127), är dessutom endast relevant när det är fråga om konkurrensbegränsningar genom ”resultat” och kan således inte tillämpas analogt för att avgöra huruvida det eventuellt föreligger konkurrensbegränsningar genom ”syfte”, såsom tribunalen gjorde i punkterna 72 och 88 i den överklagade domen.
- 75 Kommissionen har, med stöd av Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt, och EU Athletes, bestritt samtliga dessa argument.

c) Den tredje delgrunden

- 76 Genom den första grundens tredje del har ISU gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den godtog de bedömningar som föranledde kommissionen att kvalificera reglerna om förhandstillstånd och behörighet som konkurrensbegränsning genom syfte.
- 77 Klaganden har i detta avseende för det första gjort gällande att tribunalen felaktigt medgav att innehållet i dessa regler kunde åberopas till stöd för en sådan kvalificering.
- 78 I motsats till vad kommissionen fann i skälen 162 och 163 i det omtvistade beslutet och vad tribunalen angav i punkterna 91 och 95 i den överklagade domen, är den omständigheten att ISU enligt dessa regler har möjlighet att ålägga idrottare som deltar i internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor utan tillstånd ett antal allvarliga sanktioner i sig inte tillräcklig för att fastställa att det föreligger en konkurrensbegränsning genom syfte. Det krävs således även att det vid en bedömning av deras verkningar kan fastställas att de har tillämpats på idrottare som deltagit i tävlingar som har nekats tillstånd på grund av ett rättsstridigt skäl.
- 79 I motsats till vad som framgår av bland annat skäl 163 i det omtvistade beslutet och av vad tribunalen slog fast i punkterna 85–89 i den överklagade domen, innebär inte heller den omständigheten att reglerna om förhandstillstånd och behörighet inte hänvisar till exakt identifierbara mål, att de inte innehåller klart definierade kriterier och att ISU således har ett utrymme för skönsmässig bedömning eller åtminstone ett alltför stort utrymme för skönsmässig bedömning för att tillämpa dem, i sig att det är möjligt att fastställa att det föreligger en konkurrensbegränsning genom syfte. Även i detta fall är det nödvändigt att bedöma den konkreta verkan.
- 80 I motsats till vad kommissionen angav i bland annat skälen 164 och 165 i det omtvistade beslutet, kan den omständigheten att det i dessa regler, i den version som antogs år 2014, hänvisas till skyddet för ISU:s ekonomiska intressen inte i sig leda till slutsatsen att det föreligger en konkurrensbegränsning, vilket tribunalen för övrigt medgav i punkterna 98 och 109 i den överklagade domen.

- 81 Slutligen, i motsats till vad kommissionen fann i skäl 166 i det omtvistade beslutet och tribunalen i punkt 97 i den överklagade domen, saknar det betydelse att nämnda regler kan tillämpas på idrottare som deltar i en utomstående internationell tävling som ISU inte har godkänt, oberoende av om det föreligger någon programkonflikt mellan tävlingen och en tävling som anordnas eller godkänns av ISU, eftersom det inte är förekomsten av en sådan tidskonflikt, utan främjandet av vadhållning som föranledde förbundet att, i sin ursprungliga version, neka det utomstående internationella tävlingsprojekt som det hänvisas till i det omtvistade beslutet.
- 82 ISU har för det andra gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig bedömning i tre avseenden när den analyserade de mål som eftersträvas med reglerna om förhandstillstånd och behörighet.
- 83 För det första medgav tribunalen, i punkt 109 i den överklagade domen, att ISU hade rätt att försöka skydda sina ekonomiska intressen, i motsats till vad kommissionen hade angett i skäl 169 i det omtvistade beslutet, men underlät att dra slutsatser därav, det vill säga att kommissionen inte enbart av denna anledning kunde dra slutsatsen att det förelåg ett konkurrensbegränsande syfte.
- 84 Vidare försökte tribunalen att avhjälpa detta fel och det därmed skulle vara omöjligt att åberopa de mål som eftersträvas med reglerna om förhandstillstånd och behörighet för att motivera en kvalificering som konkurrensbegränsning genom syfte genom att i punkt 111 i den överklagade domen dra slutsatsen att det finns andra omständigheter, som avser att dessa regler är vaga, godtyckliga och oproportionerliga. Tribunalen ersatte därmed kommissionens bedömning med sin egen. Kommissionen hade använt sig av dessa omständigheter i det omtvistade beslutet i andra syften (skälen 255–258) än att fastställa en konkurrensbegränsning genom syfte (skälen 162–187).
- 85 Slutligen framgår det av rättspraxis att dessa omständigheter endast är relevanta för att bedöma verkan av ett beteende som kan begränsa konkurrensen (dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, punkt 69).
- 86 ISU har för det tredje gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den prövade kommissionens bedömning av det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket reglerna om förhandstillstånd och behörighet ingår. Dels gjorde tribunalen fel när den, i punkterna 115–117 i den överklagade domen, underkände klagandens argument att flera utomstående internationella konståkningstävlingar tilläts med motiveringen att inte ingick i den aktuella marknaden. Det framgår nämligen av rättspraxis att omständigheter rörande en annan marknad än den relevanta marknaden kan beaktas vid bedömningen av detta sammanhang (dom av den 11 september 2014, CB/kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkterna 78 och 79). Dels gjorde tribunalen fel när den i punkt 119 i den överklagade domen underkände dessa talrika exempel på tillstånd för tävlingar som anordnats av utomstående parter, med motiveringen att kommissionen enligt tribunalen hade gjort en riktig bedömning när den slog fast att det fanns en möjlighet eller risk för en godtycklig tillämpning av reglerna om förhandstillstånd och behörighet.
- 87 Kommissionen har, med stöd av Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt, och EU Athletes, bestritt samtliga dessa argument.

2. Domstolens bedömning

- 88 Genom de tre delarna av den första grunden för överklagandet har ISU i olika avseenden kritiserat det sätt på vilket tribunalen prövade det omtvistade beslutets lagenlighet och det resultat som den kom fram till efter denna prövning. Klaganden har i huvudsak gjort gällande att med hänsyn till

dels innebörden och räckvidden av artikel 101 FEUF, dels det sätt på vilket kommissionen tillämpade denna bestämmelse i det omtvistade beslutet, ska den överklagade domen upphävas på grund av felaktig rättstillämpning genom att tribunalen ersatte kommissionens bedömning med sin egen när den fann att det förelåg en annan överträdelse än den som kommissionen hade ansett (den andra delgrunden). Tribunalen gjorde vidare en felaktig bedömning när den slog fast att denna överträdelse kunde anses ha "till syfte" att begränsa konkurrensen (den andra och den tredje delgrunden). Slutligen underlät tribunalen att fullgöra sin uppgift genom att underkänna vissa av de argument och den bevisning som hade lagts fram för att bestrida denna kvalificering (den första och den tredje delgrunden).

- 89 Med hänsyn till hur denna grund är strukturerad ska de olika delgrunderna prövas tillsammans, efter att ha erinrat om innebörden och räckvidden av bestämmelserna i artikel 101 FEUF, mot bakgrund av vilka det ska bedömas huruvida de är välgrundade.
- 90 Domstolen erinrar inledningsvis om att varken kommissionens och tribunalens konstateranden att ISU, mot bakgrund av artikel 101 FEUF, ska kvalificeras som en "företagssammanslutning" som bedriver ekonomisk verksamhet som består i att anordna och saluföra internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor eller att reglerna om förhandstillstånd och behörighet utgör ett "beslut av en företagssammanslutning" i den mening som avses i samma artikel, har bestritts. Konstaterandet att detta beslut av en företagssammanslutning kan "påverka handeln mellan medlemsstater" i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF har inte heller bestritts. Slutligen har det inte heller bestritts, inte ens i andra hand, att nämnda beslut inte uppfyller de olika villkoren för att kunna omfattas av ett undantag enligt artikel 101.3 FEUF.

a) Huruvida artikel 101 FEUF är tillämplig på idrott såsom ekonomisk verksamhet

- 91 I den mån utövandet av en idrott utgör en ekonomisk verksamhet omfattas det av de unionsrättsliga bestämmelser som är tillämpliga när det är fråga om en sådan verksamhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 december 1974, Walrave och Koch, 36/74, EU:C:1974:140, punkt 4, och dom av den 16 mars 2010, Olympique Lyonnais, C-325/08, EU:C:2010:143, punkt 27).
- 92 Endast vissa specifika regler som dels har antagits uteslutande av icke-ekonomiska skäl, dels avser frågor som endast berör idrotten som sådan, ska anses sakna samband med all ekonomisk verksamhet. Så är särskilt fallet när det gäller att utländska spelare ska uteslutas från sammansättningen av de lag som deltar i tävlingar mellan lag som representerar respektive land eller om fastställande av de rangordningskriterier som ska användas för att välja ut idrottare som deltar i enskilda tävlingar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 december 1974, Walrave och Koch, 36/74, EU:C:1974:140, punkt 8; dom av den 15 december 1995, Bosman, C-415/93, EU:C:1995:463, punkterna 76 och 127, och dom av den 11 april 2000, Deliège, C-51/96 och C-191/97, EU:C:2000:199, punkterna 43, 44, 63, 64 och 69).
- 93 Med undantag för dessa särskilda regler omfattas idrottsförbunds regler och, mer allmänt, beteendet hos de sammanslutningar som har antagit dem av EUF-fördragets konkurrensregler när villkoren för att tillämpa dessa bestämmelser är uppfyllda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2006, Meca-Medina och Majcen/kommissionen, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punkterna 30–33), vilket innebär att dessa sammanslutningar kan kvalificeras som "företag" i den mening som avses i artiklarna 101 och 102 FEUF eller att de aktuella reglerna kan kvalificeras som "beslut av företagssammanslutningar" i den mening som avses i artikel 101 FEUF.

- 94 Så kan särskilt vara fallet när det gäller regler som avser ett idrottsförbunds utövande av befogenheter som avser förhandstillstånd till idrottstävlingar, vars anordnande och marknadsföring utgör en ekonomisk verksamhet för de företag som ägnar sig åt eller avser att ägna sig åt dem, däribland ett sådant förbund (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 december 1994, MOTOE, C-250/07, EU:C:2008:376, punkt 28). Så kan även vara fallet med regler som syftar till att reglera idrottsutövarnas deltagande i sådana tävlingar, vilket utgör ekonomisk verksamhet när de utövar den aktuella idrotten yrkesmässigt eller halvprofessionellt.
- 95 Idrottslig verksamhet uppvisar onekligen särdrag, vilka även om de särskilt avser amatöriddrott, också kan återfinnas vid utövande av idrott som ekonomisk verksamhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 april 2000, Lehtonen och Castors Braine, C-176/96, EU:C:2000:201, punkt 33).
- 96 De särdrag som kännetecknar en ekonomisk sektor kan eventuellt beaktas, bland annat och i den mån de visar sig vara relevanta, vid tillämpningen av artikel 101 FEUF och särskilt vid prövningen av frågan huruvida ett visst beteende ska anses ha "till syfte" eller, om så inte är fallet, "till resultat" att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen, med beaktande av det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket det ingår och de "verkliga villkoren" eller den "faktiska ram" som kännetecknar strukturen och funktionen hos den eller de berörda sektorerna eller marknaderna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 december 1994, DLG, C-176/92, EU:C:1994:413, punkt 31). Vid en sådan prövning kan hänsyn tas till exempelvis den aktuella idrottens art, organisation och funktion och, mer specifikt, dess grad av professionalisering, det sätt på vilket den utövas, det sätt på vilket de olika aktörer som deltar i idrotten interagerar och den roll som de strukturer eller organisationer som ansvarar för idrotten har på alla nivåer, med vilka unionen ska främja samarbetet, i enlighet med artikel 165.3 FEUF.

b) Artikel 101.1 FEUF

- 97 Enligt artikel 101.1 FEUF är följande oförenligt med den inre marknaden och förbjudet: alla avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden som kan påverka handeln mellan medlemsstater och som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen inom den inre marknaden.

1) Bedömningen av huruvida det föreligger ett beteende som har "till syfte" eller "resultat" att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF

- 98 För att ett avtal, ett beslut av en företagssammanslutning eller ett samordnat förfarande i ett visst fall ska kunna anses omfattas av förbudet i artikel 101.1 FEUF är det enligt denna bestämmelses ordalydelse nödvändigt att visa antingen att beteendet har till syfte att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen eller att beteendet har ett sådant resultat (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 juni 1966, LTM, 56/65, EU:C:1966:38, s. 359, och dom av den 29 juni 2023, Super Bock Bebidas, C-211/22, EU:C:2023:529, punkt 31).
- 99 För detta ändamål ska domstolen först pröva syftet med det aktuella beteendet. För det fall det efter en sådan undersökning visar sig att beteendet har ett konkurrensbegränsande syfte, är det inte nödvändigt att undersöka dess inverkan på konkurrensen. Det är således endast om det aktuella beteendet inte kan anses ha ett sådant konkurrensbegränsande syfte som det är

nödvändigt att, i ett andra steg, undersöka dess resultat (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 juni 1966, LTM, 56/65, EU:C:1966:38, s. 359, och dom av den 26 november 2015, Maxima Latvija, C-345/14, EU:C:2015:784, punkterna 16 och 17).

- 100 Den prövning som ska göras varierar beroende på om den avser frågan huruvida beteendet i fråga har till ”syfte” eller ”resultat” att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen, eftersom vart och ett av dessa två begrepp omfattas av särskilda rättsliga bestämmelser och bevisregler (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 januari 2020, Generics (UK) m.fl., C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 63).

i) Bedömningen av huruvida det föreligger ett beteende som har till ”syfte” att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen

- 101 Såsom framgår av domstolens fasta praxis, såsom den särskilt har sammanfattats i dom av den 23 januari 2018, F. Hoffmann-La Roche m.fl., C-179/16, EU:C:2018:25, punkt 78, och dom av den 30 januari 2020, Generics (UK) m.fl. (C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 67), ska begreppet konkurrensbegränsande ”syfte” tolkas restriktivt, även om det, såsom framgår av punkterna 98 och 99 ovan, inte utgör något undantag från begreppet konkurrensbegränsande ”resultat”.
- 102 Detta begrepp ska således förstås så, att det endast avser vissa typer av samordning mellan företag som är så pass skadliga för konkurrensen att det är möjligt att anse att någon bedömning av deras resultat inte behöver göras. Vissa former av samordning mellan företag kan nämligen redan till sin art anses vara skadliga för den normala konkurrensen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 juni 1966, LTM, 56/65, EU:C:1966:38, s. 359, dom av den 23 januari 2018, F. Hoffmann-La Roche m.fl., C-179/16, EU:C:2018:25, punkt 78, och dom av den 30 januari 2020, Generics (UK) m.fl., C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 67).
- 103 Bland de typer av beteenden som ska anses som sådana förekommer i första hand vissa samordnade beteenden som är särskilt skadliga för konkurrensen, såsom horisontella karteller som leder till fastställande av priser, begränsning av produktionskapaciteten eller uppdelning av kunder. Dessa typer av beteenden kan nämligen medföra att priserna höjs eller att produktionen minskas och således att utbudet minskas, vilket leder till en felaktig resursanvändning, till nackdel för användarföretagen och konsumenterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 november 2008, Beef Industry Development Society och Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, punkterna 17 och 33, dom av den 11 september 2014, CB/kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 51, och dom av den 16 juli 2015, ING Pensii, C-172/14, EU:C:2015:484, punkt 32).
- 104 Även om andra beteenden inte nödvändigtvis är lika skadliga för konkurrensen kan de i vissa fall anses ha ett konkurrensbegränsande syfte. Detta gäller bland annat vissa andra typer av horisontella avtal än karteller, till exempel sådana som leder till att konkurrerande företag utestängs från marknaden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 januari 2020, Generics (UK) m.fl., C-307/18, EU:C:2020:52, punkterna 76, 77, 83–87 och 101, och dom av den 25 mars 2021, Lundbeck/kommissionen, C-591/16 P, EU:C:2021:243, punkterna 113 och 114), eller vissa typer av beslut av företagssammanslutningar som har till syfte att samordna medlemmarnas beteende, särskilt vad gäller priser (se, för ett liknande resonemang, dom av den 27 januari 1987, Verband der Sachversicherer/kommissionen, 45/85, EU:C:1987:34, punkt 41).

- 105 För att i ett visst fall avgöra huruvida ett avtal, ett beslut av en företagssammanslutning eller ett samordnat förfarande till sin natur är så pass skadligt för konkurrensen att det kan anses ha till syfte att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen, är det nödvändigt att undersöka, för det första, innehållet i avtalet, beslutet eller förfarandet i fråga, för det andra, det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket de ingår och, för det tredje, de mål som eftersträvas med dem (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 september 2014, CB/kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 53, och dom av den 23 januari 2018, F. Hoffmann-La Roche m.fl., C-179/16, EU:C:2018:25, punkt 79).
- 106 Vad gäller det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket det aktuella beteendet äger rum, ska hänsyn tas till de berörda produkternas eller tjänsternas art och de faktiska förhållanden som kännetecknar strukturen och funktionen hos den eller de berörda sektorerna eller marknaderna (dom av den 11 september 2014, CB/kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 53, och dom av den 23 januari 2018, F. Hoffmann-La Roche m.fl., C-179/16, EU:C:2018:25, punkt 80). Däremot är det inte på något sätt nödvändigt att undersöka, och än mindre styrka, resultaten av detta beteende på konkurrensen, oavsett om de är faktiska eller potentiella och negativa eller positiva, såsom framgår av den rättspraxis som det hänvisas till i punkterna 98 och 99 ovan.
- 107 Vad därefter gäller de mål som eftersträvas med det aktuella beteendet, ska det fastställas vilka objektiva mål detta beteende syftar till att uppnå i konkurrenshänseende. Den omständigheten att de inblandade företagen har agerat utan att ha någon subjektiv avsikt att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen och den omständigheten att de har eftersträvat att uppnå vissa legitima mål är däremot inte avgörande för tillämpningen av artikel 101.1 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 april 2006, General Motors/kommissionen, C-551/03 P, EU:C:2006:229, punkterna 64 och 77 och där angiven rättspraxis, och dom av den 20 november 2008, Beef Industry Development Society och Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, punkt 21).
- 108 Slutligen ska det vid beaktandet av samtliga omständigheter som avses i de tre föregående punkterna i förevarande dom under alla omständigheter framgå vad som är de exakta skälen till varför det aktuella beteendet är så skadligt för konkurrensen att det ska anses ha till syfte att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 september 2014, CB/kommissionen, C-67/13 P, EU:C:2014:2204, punkt 69).

ii) Bedömningen av huruvida det föreligger ett beteende som har till "resultat" att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen

- 109 Begreppet konkurrensbegränsande "resultat" omfattar varje beteende som inte kan anses ha ett konkurrensbegränsande "syfte", under förutsättning att det visas att beteendet faktiskt eller potentiellt har till resultat att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen, och detta på ett märkbart sätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 maj 1998, Deere/kommissionen, C-7/95 P, EU:C:1998:256, punkt 77, och dom av den 30 januari 2020, Generics (UK) m.fl., C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 117).
- 110 För detta ändamål är det nödvändigt att undersöka konkurrensen mot bakgrund av de faktiska förhållanden under vilka den skulle uppstå om avtalet, beslutet av en företagssammanslutning eller det samordnade förfarandet i fråga inte hade förelegat (dom av den 30 juni 1966, LTM, 56/65, EU:C:1966:38, s. 360, och dom av den 30 januari 2020, Generics (UK) m.fl., C-307/18,

EU:C:2020:52, punkt 118), genom att definiera den eller de marknader på vilka detta beteende kan ha verkningar och därefter karakterisera dessa, oavsett om de är verkliga eller potentiella. Denna prövning innebär i sig att samtliga relevanta omständigheter ska beaktas.

2) Möjligheten att anse att vissa specifika beteenden inte omfattas av artikel 101.1 FEUF

- 111 Det framgår av domstolens fasta praxis att avtal mellan företag eller beslut av företagssammanslutningar som begränsar handlingsfriheten för de företag som är parter i avtalet eller som är bundna av beslutet inte nödvändigtvis omfattas av förbudet i artikel 101.1 FEUF. En granskning av det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket vissa av dessa avtal och vissa av dessa beslut ingår kan nämligen leda till att det kan konstateras, för det första, att avtalet eller beslutet är motiverat på grund av att det eftersträvar ett eller flera legitima mål av allmänintresse som i sig inte är konkurrensbegränsande, för det andra, att de specifika åtgärder som vidtas för att uppnå dessa mål verkligen är nödvändiga i detta avseende och, för det tredje, att även om det visar sig att det ofrånkomliga resultatet av att dessa medel används är att konkurrensen, åtminstone potentiellt, begränsas eller snedvrids, så är detta ofrånkomliga resultat inte mer långtgående än nödvändigt och innebär i synnerhet inte att konkurrensen helt sätts ur spel. Denna rättspraxis kan särskilt finna tillämpning på avtal eller beslut i form av regler som en sådan sammanslutning som en branschorganisation eller ett idrottsförbund har antagit i syfte att uppnå vissa mål av etiskt eller yrkesetiskt slag och, mer allmänt, för att reglera utövandet av ett yrke, förutsatt att den berörda sammanslutningen visar att de ovan uppräknade villkoren är uppfyllda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 februari 2002, *Wouters m.fl.*, C-309/99, EU:C:2002:98, punkt 97, dom av den 18 juli 2006, *Meca-Medina och Majcen/kommissionen*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punkterna 42–48, och dom av den 28 februari 2013, *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, EU:C:2013:127, punkterna 93, 96 och 97).
- 112 På idrottsområdet har domstolen, mot bakgrund av de uppgifter som den förfogar över, särskilt påpekat att antidopningsregler som antagits av Internationella olympiska kommittén (IOK) inte omfattas av förbudet i artikel 101.1 FEUF, trots att dessa regler begränsar idrottsutövarnas handlingsfrihet och har som oundvikligt resultat att den potentiella konkurrensen mellan dem begränsas genom att det fastställs ett gränsvärde för nandrolon där en högre halt utgör dopning, varvid syftet härvidlag är att säkerställa att idrottstävlingar genomförs på ett rättvist sätt, så att tävlingarnas integritet och objektivitet garanteras, samt att garantera lika möjligheter för idrottsutövarna, skydda idrottsutövarnas hälsa och se till att de etiska värderingar som utgör kärnan i idrotten respekteras, däribland idrottsliga meriter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2006, *Meca-Medina och Majcen/kommissionen*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punkterna 43–55).
- 113 Den rättspraxis som nämns i punkt 111 i förevarande dom är däremot inte tillämplig på beteenden som långt ifrån begränsar sig till att ha till resultat att begränsa konkurrensen, åtminstone potentiellt, genom att begränsa vissa företags handlingsfrihet, är så pass skadliga för konkurrensen att de kan anses ha "till syfte" att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen. Det är således endast om det efter en prövning av det beteende som är i fråga i ett visst fall visar sig att beteendet inte har till syfte att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen som det därefter ska avgöras huruvida beteendet kan omfattas av denna rättspraxis (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 februari 2013, *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, EU:C:2013:127, punkt 69; dom av den 4 september 2014, *API m.fl.*, C-184/13 – C-187/13, C-194/13, C-195/13 och C-208/13, EU:C:2014:2147, punkt 49, och dom av den 23 november 2017, *CHEZ Elektro Bulgarien och FrontEx International*, C-427/16 och C-428/16, EU:C:2017:890, punkterna 51, 53, 56 och 57).

- 114 När det gäller beteenden som har till syfte att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen är det således endast med tillämpning av artikel 101.3 FEUF och under förutsättning att samtliga villkor i denna bestämmelse är uppfyllda som de kan omfattas av ett undantag från förbudet i artikel 101.1 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom den 20 november 2008, Beef Industry Development Society och Barry Brothers, C-209/07, EU:C:2008:643, punkt 21).
- 115 Det är mot bakgrund av samtliga dessa överväganden som ISU:s olika argument ska bedömas.

c) Den överträdelse som fastställts i förevarande fall

- 116 När det gäller ISU:s argument att tribunalen ersatte kommissionens bedömning med sin egen när den fann att det förelåg en annan överträdelse än den som kommissionen hade konstaterat, ska det för det första påpekas att tribunalen i punkterna 57 och 126 i den överklagade domen i huvudsak angav att kommissionen hade fastställt att det förelåg en överträdelse som bestod i att ISU hade antagit och tillämpat, på världsmarknaden för anordnande och marknadsföring av internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor och utnyttjande av de olika rättigheter som är knutna till dessa tävlingar, reglerna om förhandstillstånd och behörighet, i de versioner som antogs under åren 2014 och 2016, vilket ISU för övrigt har erinrat om i sitt överklagande. Tribunalen angav även, i den första av dessa två punkter, att kommissionen hade kvalificerat detta beteende som en överträdelse av artikel 101.1 FEUF på grund av att det dels hade till ”syfte” att begränsa konkurrensen, dels hade som ”resultat” att begränsa konkurrensen.
- 117 För det andra prövade tribunalen, i punkterna 77–120 i den överklagade domen, de bedömningar som föranledde kommissionen att kvalificera den omständigheten att reglerna om förhandstillstånd och behörighet hade antagits och tillämpats som beteenden som har till ”syfte” att begränsa konkurrensen. Tribunalen prövade för det första de bedömningar som rör innehållet i dessa regler, för det andra de som rör de mål som eftersträvas med dessa regler och, för det tredje, de som avser det sammanhang i vilket dessa regler ingår, i enlighet med domstolens fasta praxis, vilken det för övrigt hänvisas till i punkterna 66 och 67 i den överklagade domen. Efter sin prövning fann tribunalen, i punkterna 121–123 i den överklagade domen, att kommissionen inte hade gjort sig skyldig till någon felaktig rättstillämpning eller uppenbart oriktiga bedömningar som ISU hade lagt kommissionen till last, varför kvalificeringen som ett beteende som har till ”syfte” att begränsa konkurrensen inte framstod som ogrundad och att det därför saknades anledning att pröva ISU:s argument avseende den alternativa och subsidiära kvalificeringen av ett beteende som har till ”resultat” att begränsa konkurrensen.
- 118 För det tredje framgår det slutligen av de handlingar som ingetts till domstolen att identifieringen av det aktuella beteendet och dess kvalificering i den överklagade domen i alla avseenden motsvarar innehållet i det omtvistade beslutet. Artikel 1 i detta beslut, enligt vilken ISU har åsidosatt artikel 101.1 FEUF genom att anta och tillämpa reglerna om förhandstillstånd och behörighet, ska nämligen läsas mot bakgrund av skälen 161–188 i beslutet, i vilka kommissionen ansåg att dessa regler, med hänsyn till deras innehåll, de mål som eftersträvas och det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket de ingår, ska anses ha ”syfte” att begränsa konkurrensen, innan den i skälen 194–209 i nämnda beslut separat och självständigt tillägger att nämnda regler även har till ”resultat” att begränsa konkurrensen.

- 119 Såsom framgår av dessa olika konstateranden gjorde kommissionen i synnerhet inte en rättslig kvalificering som ”kombinerar” de alternativa begreppen konkurrensbegränsande ”syfte” och ”resultat”, såsom ISU har påstått. Tvärtom använde sig kommissionen parallellt av två olika och oberoende rättsliga kvalificeringar, av vilka var och en, om den antas vara motiverad, räckte som grund för artikeldelen i det omtvistade beslutet.
- 120 Under dessa omständigheter dömde inte tribunalen, i motsats till vad ISU har gjort gällande, över en annan överträdelse än den som kommissionen hade angett. Tribunalen begränsade sig tvärtom till att slå fast att den första av de två rättsliga kvalificeringar som denna institution hade använt inte var behäftad med något av de fel som ISU hade gjort gällande.
- 121 Även om det är riktigt att de avsnitt i den överklagade domen som rör prövningen av huruvida denna kvalificering är välgrundad mot bakgrund av innehållet (punkterna 81–98), syftet (punkterna 99–114) och det ekonomiska och rättsliga sammanhanget (punkterna 115–120) i bestämmelserna om förhandstillstånd och behörighet inte vid något tillfälle behandlar det sätt på vilket ISU tillämpade dessa bestämmelser, konstaterar domstolen att detta tillvägagångssätt är identiskt med det som kommissionen tillämpade i det omtvistade beslutet. De avsnitt i beslutet i vilka innehållet (skälen 162–167 och 180–187) undersöks, syftena (skälen 168–171) och det ekonomiska och rättsliga sammanhanget (skälen 172 och 173) för dessa regler tar nämligen inte heller upp en sådan problematik, som endast prövas inom ramen för olika avsnitt, såsom de som rör ISU:s ”avsikt” (skälen 174–179) eller nämnda reglers ”verkan” på konkurrensen (skälen 199–205).
- 122 Följaktligen kan ISU inte vinna framgång med sina argument att tribunalen slog fast att det förelåg en annan överträdelse än den som kommissionen hade beskrivit i det omtvistade beslutet, och därvid ersatte kommissionens bedömning med sin egen.

d) Förekomsten av ett beteende som har ”till syfte” att begränsa konkurrensen i förevarande fall

- 123 ISU:s argument att tribunalen gjorde en felaktig tolkning av artikel 101.1 FEUF och på grundval av denna tolkning felaktigt slog fast att kommissionen hade gjort en riktig bedömning när den betecknade reglerna om förhandstillstånd och behörighet som ett beteende som hade ”till syfte” att begränsa konkurrensen, är huvudsakligen av tre slag.
- 124 För det första har ISU kritiserat tribunalen för att ha gjort en felaktig tolkning av begreppet konkurrensbegränsande ”syfte” genom att, i likhet med kommissionen, slå fast att med hänsyn till den typ av beteende som var i fråga i förevarande fall, ska prövningen av dess innehåll, de mål som eftersträvas och det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket det ingår göras mot bakgrund av domen av den 1 juli 2008, MOTOE (C-49/07, EU:C:2008:376), och domen av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas (C-1/12, EU:C:2013:127). För det andra gjorde tribunalen en felaktig bedömning när den slog fast att detta beteende skulle kvalificeras som en överträdelse av artikel 101.1 FEUF på grund av att det hade ”till syfte” att begränsa konkurrensen, vilket framgick av kommissionens bedömning av innehållet i, syftet med samt det ekonomiska och rättsliga sammanhanget för reglerna om förhandstillstånd och behörighet. Samtidigt underlät tribunalen att uttala sig om andra väsentliga omständigheter, såsom den avsikt som kommissionen tillskrevit ISU och effekterna av dessa regler på den relevanta marknaden och på den närliggande marknaden för konståkning. För det tredje gjorde tribunalen, genom att gemensamt pröva den andra och den fjärde grunden för ogiltigförklaring, vilka avsåg begreppet konkurrensbegränsande ”syfte” i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF respektive

domstolens praxis enligt vilken vissa beteenden kan anses falla utanför tillämpningsområdet för denna bestämmelse (dom av den 19 februari 2002, *Wouters m.fl.*, C-309/99, EU:C:2002:98), sig skyldig till ytterligare felaktig rättstillämpning genom att i huvudsak ”slå samman” dessa två separata frågor och därigenom ersätta kommissionens bedömning med sin egen.

1) Huruvida den rättspraxis som följer av domen av den 1 juli 2008, MOTOE (C-49/07, EU:C:2008:376), och domen av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas (C-1/12, EU:C:2013:127), är tillämplig i förevarande fall

- 125 Det följer av domstolens praxis att en icke snedvriden konkurrens på den inre marknaden endast kan säkerställas om företagen tillförsäkras lika möjligheter. Den omständigheten att ett företag som bedriver en viss ekonomisk verksamhet ges befogenhet att de jure eller till och med de facto bestämma vilka andra företag som också ska tillåtas att bedriva denna verksamhet och att fastställa på vilka villkor denna verksamhet kan bedrivas i en intressekonflikt ger företaget en uppenbar fördel framför konkurrenterna, genom att det ges möjlighet att hindra dem från att få tillträde till den berörda marknaden eller att gynna sin egen verksamhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 december 1991, *GB-Inno-BM*, C-18/88, EU:C:1991:474, punkt 25; dom av den 12 februari 1998, *Raso m.fl.*, C-163/96, EU:C:1998:54, punkterna 28 och 29, samt dom av den 1 juli 2008, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, punkterna 38, 49, 51 och 52), samt därigenom förhindra utvecklingen av konkurrens genom meriter till nackdel för konsumenterna, genom att begränsa produktion, produktutveckling eller alternativa tjänster, eller innovation.
- 126 Ett visst företag kan följaktligen endast tilldelas en sådan befogenhet om den är förenad med begränsningar, skyldigheter och en kontroll, oberoende av om denna befogenhet har sitt ursprung i en medlemsstats beviljande av exklusiva eller särskilda rättigheter som försätter det företag som tilldelats denna ställning i en dominerande ställning på den berörda marknaden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juli 2008, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, punkterna 50 och 53), i ett dominerande företags självständiga beteende, som gör det möjligt för detta företag att hindra potentiella konkurrenters tillträde till denna marknad eller till närliggande marknader (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 december 1991, *GB-Inno-BM*, C-18/88, EU:C:1991:474, punkterna 17–20 och 24), eller i ett beslut av en företagssammanslutning, av än större anledning när den sammanslutning varifrån detta beslut kommer, parallellt ska betraktas som ett ”företag” på grund av den ekonomiska verksamhet som den bedriver på nämnda marknad (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 februari 2013, *Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas*, C-1/12, EU:C:2013:127, punkterna 39, 44, 45, 59, 91 och 92).
- 127 Domstolen har därför redan slagit fast att om ett företag i dominerande ställning inte ges några begränsningar, skyldigheter och en kontroll som är ägnad att utesluta risken för missbruk av en dominerande ställning, strider denna befogenhet på grund av sin existens mot artikel 102 FEUF, i förekommande fall jämförd med artikel 106 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juli 2008, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, punkterna 50 och 53).
- 128 På samma sätt kan artiklarna 101 och 102 FEUF, samtidigt som de eftersträvar olika mål och har olika tillämpningsområde, tillämpas samtidigt på ett och samma beteende när deras respektive tillämpningsvillkor är uppfyllda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 april 1989, *Saeed Flugreisen och Silver Line Reisebüro*, 66/86, EU:C:1989:140, punkt 32; av den 16 mars 2000, *Compagnie maritime belge transports m.fl./kommissionen*, C-395/96 P och C-396/96 P, EU:C:2000:132, punkt 33, och dom av den 30 januari 2020, *Generics (UK) m.fl.*,

C-307/18, EU:C:2020:52, punkt 146). Dessa artiklar ska således tolkas konsekvent, dock med beaktande av deras särdrag. En sådan marknadsakt ska anses ha ”syfte” att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF.

- 129 Om så inte är fallet, kan denna marknadsakt åtminstone anses ha till ”resultat” att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen, vilket domstolen också redan har påpekat (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, punkt 69).
- 130 Av dessa skäl gjorde tribunalen en riktig bedömning när den i punkterna 68–76 i den överklagade domen, i likhet med kommissionen i skälen 172 och 173 i det omtvistade beslutet, fann att med hänsyn till den typ av beteende som är i fråga i förevarande fall, det vill säga ett beslut av en företagssammanslutning som ger denna sammanslutning med ansvar för en idrottsgren en befogenhet att anta regler, kontrollera och vidta sanktionsåtgärder som ger den möjlighet att tillåta eller hindra potentiellt konkurrerande företags tillträde till en viss marknad, på vilken sammanslutningen själv bedriver ekonomisk verksamhet, ska prövningen av syftet med detta beteende, närmare bestämt dess innehåll, de mål som det syftar till att uppnå och det ekonomiska och rättsliga sammanhang det ingår i, göras mot bakgrund av den rättspraxis som följer av dom av den 1 juli 2008, MOTOE (C-49/07, EU:C:2008:376), och dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas (C-1/12, EU:C:2013:127).

2) Kvalificeringen av det aktuella beteendet

- 131 För att avgöra huruvida ett beslut av en företagssammanslutning, vilket ger sammanslutningen en reglerings-, kontroll- och sanktionsbefogenhet som ger den rätt att tillåta eller hindra potentiella konkurrerande företags tillträde till en viss marknad på vilken sammanslutningen själv bedriver ekonomisk verksamhet, ska anses ha till syfte eller, om det inte är möjligt, resultat att hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen, är det relevant att först fastställa huruvida denna befogenhet är begränsad av klara, tydliga och precisa materiella kriterier (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, punkterna 84–86, 90, 91 och 99), som gör det möjligt att undvika att den används på ett godtyckligt sätt. Det är dessutom uppenbart att dessa kriterier måste ha utfärdats i en tillgänglig form, innan den befogenhet som de är avsedda att reglera kan utnyttjas.
- 132 Till dessa hör bland annat kriterier som på ett adekvat och effektivt sätt främjar idrottstävlingar grundade på lika möjligheter och meriter.
- 133 Om så är fallet ska sådana kriterier vidare vara ägnade att säkerställa att en sådan befogenhet utövas på ett icke-diskriminerande sätt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, punkt 99) och de sanktioner som kan påföras måste vara såväl objektiva som proportionella (se, för ett liknande resonemang, dom av den 18 juli 2006, Meca-Medina och Majcen/kommissionen, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punkterna 48 och 55). För att nämnda kriterier i allmänhet ska anses vara icke-diskriminerande krävs det att de inte uppställer krav som skiljer sig från dem som gäller för tävlingar som anordnas och marknadsförs av den beslutande enheten, eller som är identiska eller liknande, men som är omöjliga eller orimligt svåra att uppfylla i praktiken av ett företag som inte har samma ställning som förbund eller inte har samma befogenheter som denna enhet, och som således befinner sig i en annan situation än denna enhet. Vad närmare bestämt gäller kriterierna

för fastställande av vilka sanktioner som kan åläggas, ska de dessutom säkerställa att de fastställs i varje enskilt fall med iakttagande av proportionalitetsprincipen, med beaktande av bland annat det fastställda åsidosättandets art, varaktighet och svårighetsgrad.

- 134 Slutligen ska dessa kriterier kunna kontrolleras effektivt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, punkt 99).
- 135 Befogenheten i fråga ska dessutom begränsas av öppna och icke-diskriminerande förfaranderegler, såsom regler om frister för att inge en ansökan om förhandstillstånd och för antagande av ett beslut om en sådan ansökan, vilka inte kan vara till nackdel för potentiellt konkurrerande företag genom att de hindras från att effektivt få tillträde till marknaden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 februari 2013, Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas, C-1/12, EU:C:2013:127, punkterna 86 och 92) och sålunda slutligt begränsa produktionen.
- 136 Mot bakgrund av den rättspraxis som det erinrats om i de fem föregående punkterna i förevarande dom konstaterar domstolen för det första att tribunalen, i motsats till vad ISU har hävdad, inte gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den prövade syftet med reglerna om förhandstillstånd och behörighet genom att hänvisa till frågan huruvida dessa regler var utformade på ett sådant sätt att det kunde undvikas att sammanslutningens befogenheter att ge förhandstillstånd, kontroller och sanktioner utnyttjades på ett godtyckligt, diskriminerande eller oproportionerligt sätt.
- 137 Tribunalen gjorde sig i synnerhet inte skyldig till felaktig rättstillämpning när den, vid den konkreta prövningen av innehållet i dessa regler, i punkterna 85–89 och 118 i den överklagade domen slog fast att reglerna inte var motiverade på ett kontrollerbart sätt av något specifikt syfte och att de inte reglerade ISU:s utrymme för skönsmässig bedömning när det gäller att godkänna eller neka anordnande och genomförande av de tävlingar för hastighetsåkning på skridskor som utomstående enheter eller företag kan föreslå på grundval av öppna, objektiva, icke-diskriminerande och följaktligen kontrollerbara tillståndskriterier, vilket innebär att sammanslutningen ska anses ha ett utrymme för skönsmässig bedömning.
- 138 Det ska tilläggas att dessa bedömningar, vilka, såsom framgår av punkterna 83 och 84 i den överklagade domen, syftade till att bemöta ISU:s specifika argument för att bestrida vissa av kommissionens bedömningar i det omtvistade beslutet, inte kan anses vara nya i förhållande till detta beslut. I skäl 173 i det omtvistade beslutet hänvisade kommissionen nämligen allmänt till behovet av att förena det utrymme för skönsmässig bedömning som ISU förfogar över med skyldigheter, begränsningar och kontroll, innan den i skälen 163 och 185 i nämnda beslut särskilt angav att så inte var fallet i förevarande fall, eftersom det inte fanns något samband mellan denna befogenhet och specifika och kontrollerbara syften.
- 139 Tribunalen gjorde sig inte heller skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkterna 91–95 och 97 i den överklagade domen, slog fast att de påföljder som ISU kan vidta mot idrottare som deltar i tävlingar i hastighetsåkning på skridskor som inte har godkänts på förhand av ISU inte omfattades av kriterier som var ägnade att säkerställa att de var objektiva och proportionerliga, och att de utgjorde en relevant omständighet vid bedömningen av huruvida bestämmelserna om förhandstillstånd och behörighet hade till syfte att begränsa konkurrensen på den berörda marknaden. Inte heller dessa bedömningar, vilka, såsom framgår av punkterna 83, 90 och 96 i den överklagade domen, syftade till att bemöta de argument som ISU hade anfört till stöd för sin talan om ogiltigförklaring, kan inte anses avse nya frågor i förhållande till dem som behandlades i skälen 162, 163, 166 och 186 i det omtvistade beslutet.

- 140 För det andra har tribunalen, med hänvisning till den rättspraxis som det hänvisas till ovan i punkterna 125–128, fört in sina bedömningar i detta avseende inom ramen för ett övergripande rättsligt resonemang som syftar till att, i enlighet med den fasta rättspraxis som det hänvisas till i punkterna 105–108 ovan och såsom framgår av särskilt punkterna 68, 76, 80 och 120 i den överklagade domen, avgöra huruvida kommissionen gjorde en riktig bedömning när den fann att reglerna om förhandstillstånd och behörighet skulle bedömas mot bakgrund av deras innehåll, de mål som eftersträvas med dem och det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket de ingår, såsom att de har till syfte att begränsa konkurrensen på grund av att de är tillräckligt skadliga för konkurrensen.
- 141 ISU har emellertid inte bestritt att detta rättsliga resonemang som helhet är välgrundat.
- 142 ISU har nämligen för det första endast hävdat att vissa av de omständigheter som beaktades inom ramen för nämnda resonemang, såsom den skönsmässiga karaktären hos den befogenhet att bevilja förhandstillstånd som den har enligt reglerna om förhandstillstånd och behörighet, den oproportionerliga karaktären av de sanktionsåtgärder som enligt dessa regler kan vidtas mot idrottare som deltar i otillåtna tävlingar i hastighetsåkning på skridskor eller den omständigheten att dessa regler åtminstone fram till år 2014 hänvisade till ett mål som bestod i att skydda ISU:s ekonomiska intressen, inte var för sig räcker för att motivera tribunalens slutsats att det var korrekt att anse att dessa regler hade till syfte att begränsa konkurrensen. Ett sådant argument kan emellertid inte påverka denna slutsats, eftersom den grundar sig på en helhetsbedömning.
- 143 ISU har vidare gjort gällande att denna slutsats bygger på en felaktig rättstillämpning, eftersom den slutligen grundar sig på möjligheten eller risken, som är inneboende i innehållet och systematiken i bestämmelserna om förhandstillstånd och behörighet, att dessa regler kan användas i konkurrensbegränsande syfte, bestående i att hindra enheter eller företag som kan konkurrera med sammanslutningen från att få tillträde till den berörda marknaden och att gynna de tävlingar som sammanslutningen anordnar.
- 144 En sådan slutsats, såsom den formulerats i punkterna 95, 118 och 119 i den överklagade domen, är emellertid förenlig med domstolens praxis. Även om det framgår av denna rättspraxis att det är tillåtet för ett idrottsförbund som ISU att anta, tillämpa och, genom sanktioner, säkerställa efterlevnaden av bestämmelser om anordnande och genomförande av internationella tävlingar inom den berörda idrottsgrenen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 april 2000, *Deliège*, C-51/96 och C-191/97, EU:C:2000:199, punkterna 67 och 68; av den 18 juli 2006, *Meca-Medina och Majcen/kommissionen*, C-519/04 P, EU:C:2006:492, punkt 44, och dom av den 13 juni 2019, *TopFit och Biffi*, C-22/18, EU:C:2019:497, punkt 60), innebär dessa överväganden inte under några omständigheter att regler som, i likhet med reglerna om förhandstillstånd och behörighet, inte är underkastade lämpliga begränsningar, skyldigheter och kontroller kan anses vara legitima.
- 145 Tvärtom ska sådana regler, mot bakgrund av den rättspraxis som det erinrats om i punkterna 125–128 ovan, anses ha till syfte att begränsa konkurrensen. De ger nämligen den enhet som har antagit dem och som har befogenhet att använda dem rätt att tillåta, kontrollera eller villkora tillträdet till marknaden för varje potentiellt konkurrerande företag och att fastställa såväl den grad av konkurrens som kan förekomma på denna marknad som villkoren för denna eventuella konkurrens.

- 146 Dessa regler gör det möjligt, om inte att utestänga alla konkurrerande företag, även lika effektiva, från marknaden att åtminstone begränsa utformningen och marknadsföringen av alternativa eller nya tävlingar vad gäller deras format eller innehåll. Därigenom kan idrottsutövarna fräntas all möjlighet att delta i dessa tävlingar, trots att de skulle kunna vara av intresse för dem, till exempel på grund av ett innovativt format, samtidigt som samtliga principer, värderingar och spelregler som ligger till grund för den berörda idrottsgrenen iakttas. De kan slutligen beröva åskådare och tv-tittare varje möjlighet att erbjudas att närvara vid eller titta på utsändningar från dessa tävlingar.
- 147 ISU har slutligen bestritt tribunalens summariska eller oprövade underkännande av dess olika argument och bevisning avseende dess avsikt som ledde till att reglerna för förhandstillstånd och behörighet antogs (punkt 121 i den överklagade domen) samt tillämpningen och verkningarna av dessa regler på den berörda marknaden och på den närliggande marknaden för konståkning (punkterna 115–117 i den överklagade domen). Detta argument kan emellertid inte godtas med hänsyn till den rättspraxis som det erinrats om i punkterna 98, 99, 106 och 107 i förevarande dom.
- 148 Tribunalen gjorde sig således inte skyldig till felaktig rättstillämpning eller felaktig rättslig kvalificering av de faktiska omständigheterna när den fann att kommissionen hade gjort en riktig bedömning när den kvalificerade reglerna om förhandstillstånd och behörighet som beteenden som har till syfte att begränsa konkurrensen, i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF. Den omständigheten att tribunalen, såsom ISU för övrigt har hävdat, bland annat i punkterna 101–104 och 108 i den överklagade domen, prövade den separata frågan huruvida dessa regler, mot bakgrund av den rättspraxis som det hänvisas till i punkt 111 ovan, ändå kunde anses falla utanför tillämpningsområdet för denna bestämmelse, trots att denna rättspraxis saknar relevans när det är fråga om beteenden som har till syfte att begränsa konkurrensen, såsom framgår av punkterna 113 och 114 i den domen, saknar under alla omständigheter betydelse för frågan huruvida resonemanget i punkt 140 i nämnda dom är välgrundat.
- 149 Överklagandet kan således inte vinna bifall på den första grunden.

B. Den andra grunden

1. Parternas argument

- 150 Genom sin andra grund har ISU kritiserat tribunalen för att inte på ett korrekt sätt ha förstått och prövat den fjärde grunden och den bevisning som åberopats till stöd för denna grund, vilket strider mot artikel 263 FEUF.
- 151 ISU har i detta avseende för det första anført att denna grund för ogiltigförklaring hade ett precist och begränsat föremål, nämligen att beslutet att inte godkänna det förslag till internationell tävling som var avsedd att hållas i Dubai och som hade lagts fram för förbundet av en utomstående arrangör inte omfattades av tillämpningsområdet för artikel 101.1 FEUF, eftersom denna vägran hade ett legitimt syfte, nämligen att se till att det förbud mot vadhållning som angavs i dess etiska kod iakttogs och inte kunde anses ha motiverats med en avsikt att utestänga en potentiell konkurrent från marknaden för hastighetsåkning på skridskor, såsom kommissionen angav i det omtvistade beslutet.

- 152 ISU har för det andra gjort gällande att tribunalen ändrade räckvidden av nämnda grund för ogiltigförklaring genom att i punkt 99 i den överklagade domen slå fast att det var nödvändigt att avgöra den allmänna frågan huruvida reglerna om förhandstillstånd och behörighet var motiverade av ett mål som bestod i att skydda integriteten hos de idrottsgrenar som omfattas av ISU.
- 153 ISU har för det tredje kritiserat tribunalen för att den, i punkt 102 i den överklagade domen, samtidigt slog fast att ISU hade rätt att fastställa regler som syftar till att förhindra att vadhållning påverkar internationella skridskotävlingar och avstod, i punkt 127 i den överklagade domen, att mot bakgrund av artikel 101.1 FEUF uttala sig om huruvida det var lagenligt att tillämpa dessa regler på den internationella tävling som nämns i det omtvistade beslutet, med motiveringen att kommissionen inte hade kvalificerat denna tillämpning som sådan som en överträdelse, utan endast nämnt den för att illustrera hur dessa regler kunde tillämpas i praktiken. Det framgår nämligen tydligt av skälen och artikeldelen i detta beslut att tillämpningen av reglerna om förhandstillstånd och behörighet för den aktuella tävlingen kvalificerades som en överträdelse av artikel 101.1 FEUF, på samma sätt som antagandet av dem, och att kommissionen gjorde denna rättsliga kvalificering efter en prövning som huvudsakligen, eller till och med uteslutande, avsåg ISU:s beslut att inte godkänna tävlingen. Under dessa omständigheter var tribunalen skyldig att pröva samtliga argument och all bevisning som ISU hade lagt fram för att bestrida denna kvalificering och visa att dess agerande var motiverat, vilket tribunalen emellertid underlät att göra.
- 154 Kommissionen har, med stöd av Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt, och EU Athletes, bestritt samtliga dessa argument.

2. Domstolens bedömning

- 155 Domstolen konstaterar inledningsvis att även om det antas att tribunalen gjorde en felaktig bedömning av räckvidden av ISU:s fjärde grund för ogiltigförklaring genom att felaktigt anse att den hade att pröva den allmänna frågan huruvida reglerna om förhandstillstånd och behörighet var motiverade av ett legitimt mål och inte den specifika frågan huruvida tillämpningen av dessa regler på den internationella tävling för hastighetsåkning på skridskor som förbundet har hänvisat till var motiverad av ett sådant legitimt mål, är förevarande grund under alla omständigheter verkningslös.
- 156 Såsom framgår av resonemanget ovan gjorde tribunalen en riktig bedömning när den bekräftade att kommissionen hade fog för sin bedömning att reglerna om förhandstillstånd och behörighet, betraktade som sådana och således oberoende av deras tillämpning i varje enskilt fall, hade till syfte att begränsa konkurrensen. Att det eventuellt föreligger ett legitimt mål saknar dessutom relevans i detta sammanhang, vilket framgår av punkterna 107, 113 och 114 i denna dom.
- 157 Eftersom överklagandet inte kan vinna bifall på någon av de två grunderna, ska det ogillas i sin helhet.

IV. Anslutningsöverklagandet

- 158 Till stöd för sitt anslutningsöverklagande har Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och EU Athletes åberopat två grunder, vilka i huvudsak avser felaktig rättstillämpning vid tolkningen och tillämpningen av artikel 101 FEUF i förevarande fall.

A. Den första grunden

1. Parternas argument

- 159 Genom den första grunden, som består av två delar, har Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och EU Athletes, med stöd av kommissionen, gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att de skiljedomsregler som ISU infört inte kunde anses stärka den överträdelse av artikel 101.1 FEUF som avses i artikel 1 i det omtvistade beslutet.
- 160 I den första delen av denna grund har Tuitert, Kerstholt och EU Athletes gjort gällande att tribunalens övervägande att skiljedomsreglerna kunde motiveras av ett legitimt intresse som har samband med idrottens särskilda karaktär utgör felaktig rättstillämpning.
- 161 De har för det första angett att det följer av dessa regler att idrottare som omfattas av ett beslut av ISU att inte få delta i tävlingar är skyldiga att hänskjuta tvisten med ISU till Cas, som exklusiv tvistlösningsorgan. De har även angett att idrottarna är skyldiga att godta samtliga regler som ISU antagit, däribland reglerna om inrättande av en sådan mekanism för tvistlösning, för att kunna få delta i internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor som anordnas av ISU eller av de nationella skridskoförbund som är medlemmar i förbundet.
- 162 För det andra har de påpekat att Cas är ett skiljeorgan som är etablerat utanför unionen och vars medlemmar utses av internationella idrottsförbund såsom ISU eller, i praktiken, är föremål för ett avgörande inflytande från dessa förbund, och att skiljedomar från detta organ uteslutande kan bli föremål för en talan vid förbundsdomstolen (Schweiz), vars prövning är begränsad till en kontroll av att grunderna för rättsordningen (*ordre public*) har iakttagits, i den mening som denna domstol har definierat, vilken utesluter unionens konkurrensregler.
- 163 De har tillagt att även om de nationella domstolarna i unionen teoretiskt sett behåller en roll vid verkställandet av dessa avgöranden, är den domstolsprövning som de kan göra av dessa avgöranden i ett sådant sammanhang för det första uppsplittrad och således kostsam (eftersom en idrottare måste bestrida verkställigheten av skiljedomen avseende honom i var och en av de medlemsstater där han avser att delta i en tävling), för det andra försenad och till och med ineffektiv (eftersom det domstolsavgörande som begärs meddelas efter det att tävlingen hållits och idrottaren under tiden inte får begära säkerhetsåtgärder), för det tredje, begränsad eller till och med marginell (eftersom en skiljedom endast kan anses strida mot grunderna för unionens rättsordning om det föreligger ett uppenbart, faktiskt och konkret åsidosättande av konkurrensreglerna) och, för det fjärde, under alla omständigheter saknar faktisk betydelse (eftersom ISU har befogenhet att själv verkställa eller låta sina medlemmar verkställa en skiljedom avseende en viss idrottare, varvid denna förbjuds att delta i internationella tävlingar som ISU anordnar).
- 164 För det tredje och slutligen anser Tuitert, Kerstholt och EU Athletes att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den i punkt 156 i den överklagade domen slog fast att den mekanism som inrättats genom skiljedomsreglerna "[kunde] motiveras av berättigade intressen som har samband med idrottens särskilda särdrag".
- 165 Den hänskjutande domstolen har nämligen på ett allmänt och abstrakt sätt grundat sig på idrottens specifika karaktär i allmänhet, medan de regler som är i fråga i förevarande mål är tillämpliga i det konkreta sammanhang som rör hastighetsåkning på skridskor i egenskap av ekonomisk verksamhet. En obligatorisk och exklusiv användning av skiljeförfaranden kan

emellertid inte motiveras på samma sätt i båda fallen. Tribunalens resonemang är dessutom än mer problematiskt, eftersom ett skiljeorgan som inte ingår i unionens domstolssystem, såsom Cas, till skillnad från de nationella domstolarna eller unionsdomstolarna inte är skyldigt att säkerställa att unionens konkurrensregler iakttas, regler som Cas för övrigt tolkar och tillämpar på ett uppenbart felaktigt sätt.

- 166 Kommissionen, som stöder samtliga dessa argument, har mer allmänt gjort gällande att tribunalen i sitt resonemang bortser från de konkreta formerna för den skiljedomsmekanism som inrättats av ISU. I synnerhet gäller att de skiljedomsregler som ISU infört, till skillnad från en mekanism för skiljeförfaranden som parterna frivilligt har kommit överens om, i praktiken ensidigt åläggs idrottarna, exklusivt och vid äventyr av ett förbud mot att delta i tävlingar som anordnas av ISU. Detta förbud förefaller slutligen innebära att det blir omöjligt för idrottsutövarna att utöva sitt yrke.
- 167 Med den andra delen av sin grund har Tuitert, Kerstholt och EU Athletes gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkterna 157–164 i den överklagade domen, slog fast att skiljedomsreglerna varken kunde undergräva effektiviteten av unionens konkurrensregler eller försvåra utövandet av rätten till ett effektivt domstolsskydd för idrottare som är föremål för beslut om att inte få tävla som antagits av konkurrensbegränsande skäl, vilket innebär att dessa regler inte kunde anses stärka den överträdelse som beskrivs i artikel 1 i det omtvistade beslutet.
- 168 De har i detta avseende för det första erinrat om att Cas är ett skiljeorgan som inte omfattas av unionens rättsordning, och har därefter tillagt att dess verkliga oberoende och opartiskhet i förhållande till internationella idrottsförbund som ISU kan ifrågasättas. De har även anfört att skiljedomarna från Cas endast kan bli föremål för en marginell domstolsprövning, vilket utesluter att unionens konkurrensregler beaktas, vid en domstol som dessutom inte är behörig att ställa tolkningsfrågor till EU-domstolen. De har dessutom upprepat att skiljedomsreglerna i själva verket ensidigt åläggs idrottarna.
- 169 Mot bakgrund av dessa omständigheter anser de att tribunalen borde ha funnit att dessa regler kunde äventyra det faktiska iakttagandet av artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF och försvåra idrottsutövarnas utövande av sin rätt till ett effektivt domstolsskydd och därmed stärka den överträdelse som angavs i artikel 1 i det omtvistade beslutet.
- 170 Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och EU Athletes har för det andra kritiserat tribunalen för att ha relativiserat nämnda reglers inverkan på idrottsutövarnas rätt till ett effektivt domstolsskydd, genom att hänvisa till möjligheten för idrottsutövarna att väcka skadeståndstalan vid behöriga nationella domstolar för det fall de har blivit föremål för ett beslut om att idrottarna inte får tävla som antagits av konkurrensbegränsande skäl. Även om sådana åtgärder kan bidra till att säkerställa ett domstolsskydd i efterhand för enskilda som lidit skada till följd av en överträdelse av konkurrensreglerna och till att förstärka effektiviteten av dessa regler (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 september 2001, Courage och Crehan, C-453/99, EU:C:2001:465, och dom av den 14 mars 2019, Skanska Industrial Solutions m.fl., C-724/17, EU:C:2019:204), kan de inte kompensera avsaknaden av rättsmedel som gör det möjligt för dessa att på förhand få ett effektivt rättsmedel.
- 171 I förevarande fall är det dessutom uppenbart att detta avhjälpande, för en skridskoåkare som har varit föremål för ett beslut om att inte få tävla av konkurrensbegränsande skäl, i första hand består i att i tid erhålla en ogiltigförklaring av beslutet samt en motsvarande möjlighet att återuppta sin

yrkesverksamhet, och inte endast att flera år efteråt beviljas en ersättning som syftar till att kompensera för det rättsstridiga förbudet att utöva denna verksamhet och förlusten av karriär och motsvarande inkomster. Detta gäller i än högre grad eftersom det enligt Cas förfaranderegler är förbjudet för sökandena att begära säkerhetsåtgärder och flera nationella domstolar redan har ogillat skadeståndsyrkanden med motiveringen att dessa ska anses omfattas av den exklusiva behörighet som detta organ har tilldelats enligt skiljedomsreglerna.

- 172 För det tredje och sista gjorde tribunalen sig skyldig till ett liknande felaktigt resonemang när den fann att möjligheten för de idrottare som avses i ett beslut om att inte få tävla av konkurrensbegränsande skäl att inge ett klagomål till kommissionen och de nationella konkurrensmyndigheterna är tillfredsställande. Det följer nämligen av fast rättspraxis att dessa förfogar över ett stort utrymme för skönsmässig bedömning vid handläggningen av klagomål som inkommer till dem och att de således inte kan vara tvungna att vidta åtgärder med hänsyn till konkurrensreglerna (dom av den 18 oktober 1979, GEMA/kommissionen, 125/78, EU:C:1979:237, och dom av den 19 september 2013, EFIM/kommissionen, C-56/12 P, EU:C:2013:575).
- 173 Kommissionen har anslutit sig till samtliga dessa argument och har tillagt att tribunalen även, i punkt 148 i den överklagade domen, gjorde en uppenbart felaktig tolkning av det omtvistade beslutet när den fann att resonemanget i beslutet bestod i att beteckna skiljedomsreglerna som en ”försvarande omständighet” i den mening som detta uttryck ges i samband med fastställandet av de böter som kan åläggas vid en överträdelse av artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF. Oberoende av att ISU i förevarande fall inte har ålagts några böter, har kommissionen understrukit att den i samband med sin prövning i sak begränsade sig till att ange att dessa regler förstärkte den konkurrensbegränsning genom syfte som följer av reglerna om förhandstillstånd och behörighet, genom att stärka den möjlighet som reglerna ger ISU att utestänga all effektiv konkurrens på marknaden för anordnande och marknadsföring av internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor.
- 174 ISU, som behandlar de två delgrunderna gemensamt, har i första hand gjort gällande att grunden är verkningslös. Såsom tribunalen konstaterade i punkterna 132 och 137 i den överklagade domen begränsade sig kommissionen i det omtvistade beslutet till att för fullständighetens skull uttala sig om skiljedomsreglerna.
- 175 För det andra har ISU i andra hand gjort gällande att grunden ska avvisas då den ändrar föremålet för talan vid tribunalen. Varken denna tvist eller det omtvistade beslutet avsåg nämligen själva legitimiteten av att tilldela Cas exklusiv behörighet. I vart fall ska vissa av de argument som åberopats till stöd för denna grund avvisas, antingen på grund av att de är nya (såsom de som avser den åtskillnad som ska göras mellan idrottens ekonomiska och icke-ekonomiska aspekter, Cas oberoende eller på vilket sätt den federala domstolen ska pröva Cas avgöranden), eller på grund av att de endast återger uppgifter i det omtvistade beslutet eller i inlagorna i första instans, utan att förklara på vilket sätt tribunalen skulle ha gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning eller missuppfattning av de faktiska omständigheterna i den överklagade domen (såsom att den möjlighet som idrottarna har att väcka skadeståndstalan vid nationella domstolar eller att inge klagomål till kommissionen eller nationella konkurrensmyndigheter är otillräcklig med hänsyn till rätten till ett effektivt domstolsskydd).
- 176 För det tredje har ISU slutligen gjort gällande att överklagandet under alla omständigheter inte kan vinna bifall på denna grund. Såväl kommissionen i det omtvistade beslutet som tribunalen i den överklagade domen gjorde nämligen en riktig bedömning när de slog fast att användningen

av en obligatorisk och exklusiv skiljedomsmekanism utgjorde en allmänt accepterad mekanism för tvistlösning och att den i förevarande fall kunde motiveras med hänsyn till behovet av att säkerställa en enhetlig och effektiv tillämpning av ISU:s regler på samtliga idrottare som ägnar sig åt hastighetsåkning på skridskor.

2. Domstolens bedömning

a) Upptagande till sakprövning och huruvida grunden har verkan

- 177 En klagande har rätt att åberopa grunder som följer av den överklagade domen och som syftar till att ifrågasätta den rättsliga grunden för överklagandet (dom av den 29 november 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall m.fl./kommissionen, C-176/06 P, EU:C:2007:730, punkt 17, och dom av den 25 januari 2022, kommissionen/European Food m.fl., C-638/19 P, EU:C:2022:50, punkt 77).
- 178 I förevarande fall avser författarna till anslutningsöverklagandet, genom sin första grund, att ifrågasätta den rättsliga grunden för tribunalens motivering, i punkterna 154 och 156–164 i den överklagade domen, att kommissionen hade gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning genom att slå fast att skiljedomsreglerna förstärkte den konkurrensbegränsning genom ”syfte” som följer av reglerna om förhandstillstånd och behörighet.
- 179 De domskäl i den överklagade domen som avses i den första grunden för anslutningsöverklagandet är dessutom de som föranledde tribunalen att bifalla talan på den sjätte grunden och delvis på den sjunde grunden som åberopats i första instans. Dessa domskäl utgör således, såsom framgår av punkterna 171–174 och 180 i den domen, stöd för domslutet i den del tribunalen delvis ogiltigförklarade artikel 2 i det omtvistade beslutet, såvitt den avser skiljedomsreglerna. Följaktligen, och i motsats till vad ISU har gjort gällande, är denna grund inte verkningslös.
- 180 Domstolens behörighet i ett mål om överklagande är emellertid inte desto mindre begränsad till att pröva den rättsliga bedömningen av de grunder som har behandlats vid tribunalen, vilket innebär att domstolen inte inom denna ram kan pröva grunder eller argument som inte har åberopats vid tribunalen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 30 mars 2000, VBA/VGB m.fl., C-266/97 P, EU:C:2000:171, punkt 79, och dom av den 25 januari 2022, Commission/European Food m.fl., C-637/19 P, EU:C:2022:50, punkt 80).
- 181 I förevarande fall har ISU med rätta gjort gällande att de argument som författarna till anslutningsöverklagandet har ägnat de rättsliga konsekvenser som skulle kunna följa av en eventuell brist på oberoende hos Cas varken ingår bland de argument som har underställt tribunalen eller, för övrigt, de argument som kommissionen har uttalat sig om i det omtvistade beslutet.
- 182 Dessa argument kan således inte tas upp till sakprövning.
- 183 De övriga argument som ISU har bestritt kan däremot tas upp till sakprövning. Dessa argument hänför sig samtliga till skäl i det omtvistade beslutet som parterna var oense om i första instans och som författarna till anslutningsöverklagandet och kommissionen har kritiserat tribunalen för att inte ha beaktat eller inte på ett korrekt sätt har beaktat när den prövade förbundets grund avseende skiljedomsreglerna.

b) Prövning i sak

- 184 Det ska inledningsvis erinras om att kommissionen, i skälen 268–286 i det omtvistade beslutet, och närmare bestämt i skälen 269–271, 277 och 281–283 i beslutet, fann att skiljedomsreglerna, även om de inte i sig utgjorde en överträdelse av artikel 101.1 FEUF, med hänsyn till deras innehåll, villkoren för deras genomförande och deras räckvidd, mot bakgrund av det rättsliga och ekonomiska sammanhang de ingår i, skulle anses stärka den överträdelse som kommissionen tidigare hade konstaterat föreligga. Kommissionen angav närmare bestämt i dessa skäl att skiljedomsreglerna, genom att försvåra domstolsprövningen med avseende på unionens konkurrensrätt, av skiljedomar genom vilka Cas uttalar sig om giltigheten av beslut som antagits av ISU med stöd av det utrymme för skönsmässig bedömning som ISU har enligt reglerna om förhandstillstånd och behörighet, stärker det åsidosättande av unionsrätten som är en naturlig del av förekomsten av sådana befogenheter. Kommissionen påpekade särskilt att denna domstolsprövning hade anförtrotts en domstol med säte i ett tredjeland, det vill säga utanför unionen och dess rättsordning, och att sådana avgöranden, enligt den domstolens praxis, inte kunde prövas med avseende på unionens konkurrensregler. Genom att göra detta kritiserade kommissionen slutligen inte förekomsten, organisationen eller funktionen av det skiljeorgan som Cas är, utan den immunitet mot domstolsprövning som ISU, med avseende på unionens konkurrensrätt, åtnjuter vid utövandet av sina besluts- och sanktionsbefogenheter, till nackdel för de personer som kan påverkas av avsaknaden av reglering av dessa befogenheter och den skönsmässiga karaktär som följer därav.
- 185 Vidare är de skäl som föranledde tribunalen att anse att kommissionens resonemang var behäftat med felaktig rättstillämpning i huvudsak fyra till antalet. För det första angav tribunalen att kommissionen varken hade ifrågasatt möjligheten att inleda ett skiljeförfarande för att lösa vissa tvister eller ansett att ingåendet av en skiljeklausul i sig begränsade konkurrensen (punkt 154 i den överklagade domen). För det andra angav den att kommissionen inte heller hade slagit fast att skiljedomsreglerna i sig stred mot rätten till en rättvis rättegång (punkt 155 i domen). För det tredje fann tribunalen att skiljedomsreglerna, genom att ge Cas en tvingande och exklusiv behörighet att pröva ISU:s beslut med stöd av dess behörighet att bevilja förhandstillstånd och vidta sanktionsåtgärder, kunde motiveras av legitima intressen knutna till idrottens särdrag, vilka bestod i att ge en enda specialdomstol möjlighet att på ett snabbt, ekonomiskt och enhetligt sätt ta ställning till mångfalden av tvister, som ofta har en internationell dimension och som kan ge upphov till idrottsverksamhet på hög nivå kan ge upphov till (punkt 156 i nämnda dom). För det fjärde underströk tribunalen att idrottare och enheter eller företag som planerar att anordna internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor som konkurrerar med de tävlingar som ISU anordnar har rätt att inte bara väcka skadeståndstalan vid nationella domstolar, utan även inge klagomål till kommissionen och de nationella konkurrensmyndigheterna om överträdelse av konkurrensreglerna (punkterna 157–161 i samma dom).
- 186 Det ska påpekas att de två första skälen, vilka inte har bestritts vid domstolen, inte kan ligga till grund för tribunalens konstaterande att det omtvistade beslutet delvis ska ogiltigförklaras, eftersom de inte avser de bedömningar som föranledde kommissionen att ifrågasätta skiljedomsreglerna och de kan således inte påverka riktigheten av dessa bedömningar.
- 187 Författarna till anslutningsöverklagandet och kommissionen har däremot med rätta hävdad att det tredje och det fjärde av dessa skäl är rättsligt felaktiga.

- 188 Den allmänna och odifferentierade bedömningen att skiljedomsreglerna kan motiveras av legitima intressen som har samband med idrottens specifika särdrag, eftersom de ger CAS en tvingande och exklusiv behörighet att pröva de beslut som ISU kan fatta med stöd av sina befogenheter att bevilja förhandstillstånd och vidta sanktionsåtgärder, bortser för det första, såsom författarna till anslutningsöverklagandet och kommissionen i huvudsak har gjort gällande, från de krav som måste iakttas för att en sådan skiljedomsmekanism som den som är i fråga i förevarande fall ska kunna anses föreligga. Dessa krav innebär dels att det ska vara möjligt att säkerställa ett effektivt iakttagande av de bestämmelser som utgör grunderna för rättsordningen (*ordre public*) i unionsrätten, dels att de är förenliga med de principer som ligger till grund för unionens domstolsstruktur.
- 189 Såsom är ostridigt mellan parterna och såsom tribunalen har angett i punkterna 156, 159 och 160 i den överklagade domen, avser de skiljedomsregler som ISU föreskriver bland annat två typer av tvister som kan uppkomma inom ramen för ekonomisk verksamhet. Den ena typen av tvister består i att vilja anordna och marknadsföra internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor och den andra avser att, i egenskap av professionell idrottare, delta i sådana tävlingar. Dessa regler är således tillämpliga på tvister som rör utövandet av en idrott som ekonomisk verksamhet och omfattas därför av unionens konkurrensrätt. Av de skäl som anges i punkterna 91–96 ovan måste nämnda regler således respektera unionsrätten, i den mån de genomförs inom det territorium där EU- och EUF-fördragen är tillämpliga, oberoende av var de enheter som har antagit dem är etablerade (dom av den 25 november 1971, *Béguelin Import*, 22/71, EU:C:1971:113, punkt 11; dom av den 27 september 1988, *Ahlström Osakeyhtiö m.fl./kommissionen*, 89/85, 104/85, 114/85, 116/85, 117/85 och 125/85–129/85, EU:C:1988:447, punkt 16, och dom av den 6 september 2017, *Intel/kommissionen*, C-413/14 P, EU:C:2017:632, punkterna 43–45).
- 190 Det är följaktligen endast genomförandet av sådana regler i samband med sådana tvister och inom unionens territorium som är aktuella i förevarande mål och inte genomförandet av dessa regler på ett annat territorium än unionens, eftersom deras genomförande i samband med andra typer av tvister, såsom tvister som endast berör idrotten som sådan och som således inte omfattas av unionsrätten eller, i ännu högre grad, genomförandet av skiljedomsregler på olika områden.
- 191 Såsom framgår av punkterna 181 och 184 i förevarande dom är nämnda regler för övrigt inte aktuella i den mån de innebär att prövningen i första instans av ISU:s avgöranden underställs den skiljedomstol som Cas utgör, utan endast i den mån prövningen av skiljedomar som meddelats av Cas och prövningen i sista instans av ISU:s avgöranden underställs förbundsdomstolen, det vill säga en domstol i ett tredjeland.
- 192 Domstolen har vid upprepade tillfällen slagit fast att artiklarna 101 och 102 FEUF är bestämmelser med direkt effekt som ger enskilda rättigheter som de nationella domstolarna är skyldiga att skydda (dom av den 30 januari 1974, *BRT och Société belge des auteurs, compositeurs et éditeurs*, 127/73, EU:C:1974:6, punkt 16, och dom av den 14 mars 2019, *Skanska Industrial Solutions m.fl.*, C-724/17, EU:C:2019:204, punkt 24), och som omfattas av grunderna för unionens rättsordning (*ordre public*) (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1999, *Eco Swiss*, C-126/97, EU:C:1999:269, punkterna 36 och 39).
- 193 Detta är skälet till att en enskild har möjlighet att ingå ett avtal som i klara och precisa ordalag underställer alla eller delar av tvister som har samband med detta avtal ett skiljeorgan, i stället för den nationella domstol som skulle ha varit behörig att pröva dessa tvister enligt tillämpliga nationella bestämmelser, och att kraven på skiljeförfarandets effektivitet kan motivera att

domstolsprövningen av skiljedomar är begränsad (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1999, *Eco Swiss*, C-126/97, EU:C:1999:269, punkt 35, och dom av den 26 oktober 2006, *Mostaza Claro*, C-168/05, EU:C:2006:675, punkt 34). Domstolen har inte desto mindre erinrat om att en sådan domstolsprövning under alla omständigheter måste kunna avse frågan huruvida dessa avgöranden är förenliga med de grundläggande bestämmelser som omfattas av grunderna för unionens rättsordning, däribland artiklarna 101 och 102 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 juni 1999, *Eco Swiss*, C-126/97, EU:C:1999:269, punkt 37). Samma krav gäller i än högre grad när en sådan skiljedomsmekanism i praktiken ska anses ha ålagts av ett privaträttsligt rättssubjekt, såsom ett internationellt idrottsförbund, på ett annat, såsom en idrottare.

- 194 I avsaknad av en sådan domstolsprövning skulle nämligen användningen av ett skiljedomsförfarande kunna undergräva skyddet för de rättigheter som enskilda har till följd av unionsrättens direkta effekt och det effektiva iakttagandet av artiklarna 101 och 102 FEUF, såsom dessa ska säkerställas – och således säkerställas i avsaknad av en sådan mekanism – av de nationella bestämmelserna om rättsmedel.
- 195 Iakttagandet av detta krav på en effektiv domstolsprövning gäller särskilt sådana skiljedomsregler som de som föreskrivs av ISU.
- 196 Domstolen har nämligen redan slagit fast att idrottsförbund visserligen har en rättslig autonomi som gör det möjligt för dem att anta regler om bland annat anordnandet av tävlingar, deras korrekta genomförande och idrottsutövarnas deltagande i dessa (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 april 2000, *Deliège*, C 51/96 och C 191/97, EU:C:2000:199, punkterna 67 och 68, och dom av den 13 juni 2019, *TopFit och Biffi*, C 22/18, EU:C:2019:497, punkt 60) men de kan inte därigenom begränsa utövandet av rättigheter och friheter som unionsrätten ger enskilda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 15 december 1995, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, punkterna 81 och 83, och dom av den 13 juni 2019, *TopFit och Biffi*, C-22/18, EU:C:2019:497, punkt 52), däribland de rättigheter som följer av artiklarna 101 och 102 FEUF.
- 197 Av detta skäl ska sådana regler som reglerna om förhandstillstånd och behörighet vara föremål för en effektiv domstolsprövning, såsom framgår av punkterna 127 och 134 i förevarande dom.
- 198 Detta krav på en effektiv domstolsprövning innebär att för det fall sådana regler åtföljs av bestämmelser som ger ett skiljeorgan tvingande och exklusiv behörighet, ska den domstol som är behörig att pröva skiljedomstolens avgöranden kunna kontrollera att dessa avgöranden är förenliga med artiklarna 101 och 102 FEUF. Det innebär dessutom att den nationella domstolen ska uppfylla samtliga krav som uppställs i artikel 267 FEUF, så att den kan eller, i förekommande fall, ska kunna hänskjuta en fråga till EU-domstolen när den anser att ett avgörande från EU-domstolen är nödvändigt i en unionsrättslig fråga som uppkommit i ett mål som är anhängigt vid den (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 mars 1982, *Nordsee*, 102/81, EU:C:1982:107, punkterna 14 och 15, och dom av den 1 juni 1999, *Eco Swiss*, C-126/97, EU:C:1999:269, punkt 40).
- 199 Genom att begränsa sig till att på ett odifferentierat och abstrakt sätt slå fast att skiljedomsreglerna ”kan motiveras av berättigade intressen som har samband med idrottens särskilda särdrag” genom att de anförtror prövningen av tvister som rör genomförandet av reglerna om förhandstillstånd och behörighet till en ”specialdomstol”, utan att försöka försäkra sig om att dessa skiljedomsregler var förenliga med samtliga krav som nämns i föregående punkter och således möjliggör en effektiv kontroll av att unionens konkurrensregler iakttas, trots att kommissionen

- hade fog för att, i skälen 270–277, 282 och 283 i det omtvistade beslutet, stödjade sig på dessa krav för att grunda sin slutsats att nämnda regler förstärkte den överträdelse som kännetecknades av artikel 1 i detta beslut, gjorde tribunalen sig skyldig till felaktig rättstillämpning.
- 200 För det andra gjorde tribunalen sig även skyldig till felaktig rättstillämpning när den, i punkterna 157–161 i den överklagade domen, slog fast att den fulla verkan av unionens konkurrensrätt var säkerställd, dels med hänsyn till att det fanns rättsmedel som gjorde det möjligt för de personer till vilka ett beslut att inte bevilja tillstånd för en tävling eller ett beslut att meddela tävlingsförbud riktar sig att begära ersättning för den skada som beslutet orsakat dem vid behöriga nationella domstolar, dels med hänsyn till möjligheten att inge ett klagomål till kommissionen eller en nationell konkurrensmyndighet.
- 201 Hur grundläggande det än kan vara (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 september 2001, *Courage och Crehan*, C-453/99, EU:C:2001:465, punkterna 26 och 27, och dom av den 14 mars 2019, *Skanska Industrial Solutions m.fl.*, C-724/17, EU:C:2019:204, punkterna 25, 43 och 44), kan den omständigheten att en person har möjlighet att begära ersättning för skada som orsakats av ett beteende som kan hindra, begränsa eller snedvrída konkurrensen inte kompensera avsaknaden av rättsmedel som gör det möjligt för denna person att vända sig till behörig nationell domstol för att begära, i förekommande fall, efter det att säkerhetsåtgärder har beviljats, att beteendet upphör eller, när detta består i en handling, kontroll och ogiltigförklaring av denna handling, i förekommande fall efter ett föregående skiljeförfarande som genomförts med tillämpning av ett avtal om genomförande av detta förfarande. Detta gäller i än högre grad för personer som utövar professionell idrottsverksamhet, vars karriär kan vara relativt kort, särskilt när den utövas på en hög nivå.
- 202 Denna omständighet kan inte heller motivera att denna rätt, samtidigt som den formellt skyddas, i praktiken fräntas en väsentlig del av sin räckvidd, vilket skulle vara fallet om den domstolsprövning som kan göras av beteendet eller rättsakten i fråga visar sig vara överdrivet begränsad i rättsligt eller faktiskt hänseende, i synnerhet på grund av att den inte kan avse unionsrättsliga bestämmelser som avser tvingande rätt.
- 203 I än högre grad kan möjligheten att inge ett klagomål till kommissionen eller en nationell konkurrensmyndighet inte åberopas för att motivera avsaknaden av ett sådant rättsmedel som avses i punkt 201 i förevarande dom. Det ska för övrigt erinras om att artikel 7 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101 och 102 FEUF] (EGT L 1, 2003, s. 1), såsom kommissionen och författarna till anslutningsöverklagandet med rätta har påpekat, inte ger den som har framställt en ansökan med stöd av denna artikel rätt att kräva ett slutligt beslut i frågan huruvida den påstådda överträdelsen föreligger eller inte (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 september 2013, *EFIM/kommissionen*, C-56/12 P, EU:C:2013:575, punkt 57 och där angiven rättspraxis).
- 204 Överklagandet ska således bifallas såvitt avser den första grunden i dess helhet. Den överklagade domen ska följaktligen upphävas i den del artikel 2 i det omtvistade beslutet delvis ogiltigförklaras i den del den avser skiljedomsreglerna.

B. Den andra grunden

1. Parternas argument

- 205 Genom den andra grunden har Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och EU Athletes, med stöd av kommissionen, gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig bedömning när den, vid bedömningen av huruvida det förelåg en konkurrensbegränsning genom syfte i förevarande fall, underlät att beakta den omständigheten att reglerna om förhandstillstånd och behörighet bland annat hade till syfte att säkerställa skyddet för ISU:s ekonomiska intressen.
- 206 De anser för det första att tribunalen gjorde en uppenbart oriktig bedömning av de faktiska omständigheterna i punkt 107 i den överklagade domen genom att inte medge att detta syfte framgick av dessa regler såväl i den version som antogs år 2014 som i den version som antogs år 2016.
- 207 För det andra anser de att tribunalen gjorde en felaktig rättslig kvalificering av de faktiska omständigheterna, i punkterna 107 och 109 i den överklagade domen, när den fann att ett sådant syfte inte i sig var konkurrensbegränsande. Även om det i allmänhet är tillåtet för ett företag eller en företagssammanslutning som bedriver ekonomisk verksamhet att främja sina egna ekonomiska intressen, har tribunalen underlåtit att beakta följderna av sina egna konstateranden och bedömningar avseende det relevanta rättsliga och ekonomiska sammanhanget, bland annat de som den gjorde i punkterna 70 och 114 i den överklagade domen, av vilka det framgick att ISU samtidigt bedrev monopolverksamhet på marknaden för anordnande och marknadsföring av internationella tävlingar i hastighetsåkning på skridskor med regleringsbefogenhet, beslutsbefogenhet, kontrollbefogenhet och sanktionsbefogenhet som försatte klaganden i en intressekonflikt som krävde lämpliga skyldigheter, begränsningar och kontroll. Det ankom på tribunalen att beakta denna situation genom att, med beaktande av densamma, slå fast att syftet i förevarande fall utgjorde en relevant omständighet för att fastställa förekomsten av en konkurrensbegränsning genom syfte, såsom kommissionen hade gjort.
- 208 ISU har bestritt alla dessa argument.

2. Domstolens bedömning

- 209 Domstolen konstaterar inledningsvis att tribunalen, samtidigt som den i punkterna 107 och 109 i den överklagade domen fann att vissa av kommissionens bedömningar var felaktiga, i punkt 111 i den överklagade domen slutgiltigt slog fast att dessa fel inte hade haft någon inverkan på kommissionens i rättsligt hänseende grundade slutsats att reglerna om förhandstillstånd och behörighet hade till syfte att begränsa konkurrensen. Av detta skäl ogillade tribunalen ISU:s talan i den del den avsåg denna del av det omtvistade beslutet.
- 210 Förevarande grund avser således domskäl i den överklagade domen som inte bara är överflödiga, utan som dessutom ingår i ett resonemang som ledde till att tribunalen ogillade en del av ISU:s yrkanden, det vill säga att såväl yrkandena från kommissionen som Tuitert, Kerstholt och EU Athletes i detta avseende bifölls. Genom denna grund har klagandena följaktligen endast begärt att domskälen ska ändras på ett sätt som inte kan medföra någon fördel för dem. Ett sådant yrkande ska emellertid avvisas (dom av den 11 juli 2013, Ziegler/kommissionen, C-439/11 P, EU:C:2013:513, punkt 42, och dom av den 9 november 2017, TV2/Danmark/kommissionen, C-649/15 P, EU:C:2017:835, punkt 61).

- 211 Denna grund kan således inte prövas.
- 212 Anslutningsöverklagandet ska således bifallas i den utsträckning som anges i punkt 204 ovan.
- 213 Den överklagade domen ska följaktligen upphävas i den del det omtvistade beslutet delvis ogiltigförklaras.

V. Talan i mål T-93/18

- 214 Det föreskrivs i artikel 61 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol att domstolen ska upphäva tribunalens avgörande om överklagandet är välgrundat. Domstolen kan själv slutligt avgöra ärendet, om detta är färdigt för avgörande, eller återförvisa ärendet till tribunalen för avgörande.
- 215 Med hänsyn till att domstolen ogillat ISU:s överklagande av den överklagade domen i den del tribunalen däri ogillade ISU:s yrkande om ogiltigförklaring av den del av det omtvistade beslutet som rör reglerna om förhandstillstånd och behörighet, kvarstår talan i mål T-93/18 endast såvitt den avser den del av beslutet som rör skiljedomsreglerna.
- 216 Eftersom den sjätte och den sjunde grunden i första instans, avseende åsidosättande av artikel 101 FEUF genom tillämpning av denna artikel på skiljedomsreglerna, har varit föremål för ett kontradiktoriskt förfarande vid tribunalen och eftersom det vid prövningen av dessa grunder inte är nödvändigt att vidta någon ytterligare åtgärd för processledning eller bevisupptagning, är talan färdig för avgörande såvitt avser dessa grunder (se, analogt, dom av den 8 september 2020, kommissionen och rådet/Carreras Sequeros m.fl., C-119/19 P och C-126/19 P, EU:C:2020:676, punkt 130, och dom av den 2 december 2021, kommissionen och GMB Glasmanufaktur Brandenburg/Xinyi PV Products (Anhui) Holdings, C-884/19 P och C-888/19 P, EU:C:2021:973, punkt 104).

A. Parternas argument

- 217 Genom den sjätte grunden i första instans har ISU i huvudsak gjort gällande att kommissionen gjorde en felaktig bedömning när den fann att skiljedomsreglerna förstärkte den konkurrensbegränsande karaktären hos bestämmelserna om förhandstillstånd och behörighet.
- 218 Skyldigheten att använda sig av en mekanism för avtalsmässig skiljedom utgör nämligen en allmänt accepterad metod för att lösa tvister. I förevarande fall har Cas dessutom en grundläggande roll för en enhetlig tillämpning av idrottsreglerna. Att tilldela detta organ behörighet, vilket skedde under det administrativa förfarande som ledde till att kommissionen antog det omtvistade beslutet, utgör för övrigt ett framsteg i förhållande till den mekanism för internt överklagande inom ISU som dittills existerade. Slutligen har de berörda parterna möjlighet att bestrida erkännandet och verkställigheten av skiljedomar som meddelats av nämnda organ vid behöriga nationella domstolar, vilka är behöriga att begära förhandsavgörande från EU-domstolen angående tolkningen av unionens konkurrensregler.
- 219 Mer allmänt är kommissionens bedömningar i detta avseende inte relevanta, eftersom kommissionen själv har medgett att skiljedomsreglerna inte i sig utgör en överträdelse.

220 Genom den sjunde grunden i första instans har ISU i huvudsak gjort gällande att kommissionen inte hade befogenhet att ålägga ISU korrigeringsåtgärder avseende skiljedomsreglerna, eftersom det inte fanns något samband mellan dessa regler och reglerna om förhandstillstånd och reglerna om behörighet.

B. Domstolens bedömning

221 Såsom framgår av punkterna 199 och 204 ovan gjorde kommissionen en riktig bedömning när den, i skälen 270–282, 277 och 283 i det omtvistade beslutet, stödde sig på de krav som det erinras om i punkterna 188–198 i denna dom för att grunda sin slutsats att skiljedomsreglerna, med hänsyn till deras innehåll, villkoren för deras genomförande och deras räckvidd, i det juridiska och ekonomiska sammanhang som de ingår i, förstärkte den konkurrensbegränsande karaktären av de befogenheter som sammanslutningen har enligt reglerna om förhandstillstånd och behörighet, utan några skyldigheter, begränsningar och en lämplig domstolsprövning.

222 Inget av de argument som ISU har anfört gör det möjligt att anse att en sådan slutsats är behäftad med något fel, i synnerhet inte ett uppenbart fel.

223 Det framgår nämligen av de skäl i det omtvistade beslutet som avses i punkt 216 i förevarande dom att skiljedomsreglerna, som är obligatoriska och exklusiva, hänvisar tvister avseende genomförandet av reglerna om förhandstillstånd och behörighet till Cas, ett skiljeorgan vars skiljedomar är underställda förbundsdomstolens kontroll. Kommissionen har bland annat angett att den prövning som denna domstol kan göra av dessa avgöranden inte innefattar frågan huruvida dessa är förenliga med grunderna för rättsordningen (*ordre public*), det vill säga artiklarna 101 och 102 FEUF. Den har dessutom påpekat att förbundsdomstolen inte är en domstol i en medlemsstat, utan en domstol utanför unionens domstolssystem som inte är behörig att ställa en tolkningsfråga till EU-domstolen rörande detta ämne. Kommissionen har slutligen preciserat att idrottsutövarna, enligt förbundsdomstolens praxis, i praktiken inte har något annat val än att godta att tvister mellan dem och ISU ska hänskjutas till Cas, såvida de inte avstår från att delta i alla tävlingar som anordnas av ISU eller av de nationella skridskoförbund som är medlemmar i ISU, det vill säga i slutändan, utövandet av sitt yrke.

224 För det andra utesluter skiljedomsreglerna möjligheten för sökande, såsom idrottare som är mottagare av ett beslut om att inte få tävla eller de enheter eller företag till vilka ett beslut om avslag på en ansökan om förhandstillstånd för en internationell tävling i hastighetsåkning på skridskor är riktade, att ansöka om säkerhetsåtgärder såväl vid det behöriga skiljeorganet som vid de nationella domstolar som eventuellt kan behöva pröva verkställigheten av de avgöranden som meddelats av detta organ. Kommissionen har dessutom preciserat att genomförandet i allmänhet kan utföras av ISU och av de nationella skridskoförbund som är medlemmar i ISU, utan att det är nödvändigt för detta ändamål att en nationell domstol ingriper.

225 ISU har emellertid inte anfört något precist och underbyggt argument som gör det möjligt att anse att dessa olika överväganden grundar sig på felaktiga faktiska omständigheter eller på en eller flera uppenbart oriktiga bedömningar. Det kan tvärtom konstateras att vissa av dessa bedömningar, såsom de som avser att det är omöjligt att underställa Cas skiljedomar en domstolsprövning som kan säkerställa att unionsrättens bestämmelser om grunderna för rättsordningen (*ordre public*) iakttas, i förekommande fall genom att tillämpa det förfarande som föreskrivs i artikel 267 FEUF, är riktiga och att andra, såsom de som innebär att den skiljedomsmekanism som är aktuell i

förevarande fall i praktiken ensidigt åläggs idrottare av ISU, motsvarar det som Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna slagit fast (Europadomstolen, 2 oktober 2018, Mutu och Pechstein mot Schweiz, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, §§ 109–115).

- 226 Den sjätte grunden saknar således fog.
- 227 När det gäller den sjunde grunden ska det erinras om att när kommissionen konstaterar en överträdelse av artikel 101 eller artikel 102 FEUF har den befogenhet att genom beslut ålägga de berörda företagen eller företagssammanslutningarna att upphöra med överträdelsen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 2 mars 1983, GVL/kommissionen, 7/82, EU:C:1983:52, punkt 23) och i detta syfte ålägga dem alla korrigeringsåtgärder som står i proportion till överträdelsen och som är nödvändiga för att få den att upphöra (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkt 39).
- 228 I förevarande fall gjorde kommissionen en riktig bedömning när den fann att skiljedomsreglerna förstärkte överträdelsen av artikel 1 i det omtvistade beslutet genom att försvåra domstolsprövningen, mot bakgrund av unionens konkurrensrätt, av skiljedomar från Cas som meddelats till följd av beslut som ISU fattat med stöd av det utrymme för skönsmässig bedömning som ISU har enligt reglerna om förhandstillstånd och behörighet.
- 229 ISU, som felaktigt endast har gjort gällande att det saknas ett samband mellan dessa olika regler, har inte heller på ett ändamålsenligt sätt bestritt kommissionens bedömning av nödvändigheten av de korrigeringsåtgärder som denna institution har ålagt vad gäller skiljedomsreglerna.
- 230 Under dessa omständigheter kan talan inte heller vinna bifall på den sjunde grunden.
- 231 Talan ska följaktligen ogillas i den mån den inte redan har ogillats i den överklagade domen.

VI. Rättegångskostnader

- 232 När överklagandet avvisas eller ogillas, eller när överklagandet bifalls och domstolen själv slutligt avgör saken, ska domstolen enligt artikel 184.2 i rättegångsreglerna besluta om rättegångskostnaderna.
- 233 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 i rättegångsreglerna ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.
- 234 Enligt artikel 138.2 i rättegångsreglerna, som enligt artikel 184.1 i dessa regler också ska tillämpas i mål om överklagande, ska domstolen besluta om fördelningen av rättegångskostnaderna om det finns flera tappande parter.
- 235 I förevarande fall har ISU tappat såväl mål C-124/21 P som i den del av mål T-93/18 som domstolen har tagit upp.
- 236 Vidare har Tuitert, Kerstholt och EU Athletes, samtidigt som de har tappat målet såvitt avser den andra grunden, vunnit framgång med sina yrkanden.

237 Under dessa omständigheter ska ISU förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna såväl i mål C-124/21 P som i den del av mål T-93/18 som domstolen har tagit upp, i enlighet med de yrkanden som kommissionen, Mark Jan Hendrik Tuitert, Niels Kerstholt och EU Athletes har framställt.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (stora avdelningen) följande:

- 1) **Överklagandet ogillas.**
- 2) **Anslutningsöverklagandet bifalls.**
- 3) **Den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 16 december 2020, International Skating Union/kommissionen (T-93/18, EU:T:2020:610), upphävs i den del tribunalen delvis ogiltigförklarade artikel 2 i kommissionens beslut C(2017) 8230 final av den 8 december 2017 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende AT/40208 – Internationella skridskoförbundets behörighetsregler)**
- 4) **Talan i mål T-93/18 ogillas i den del den inte redan ogillats i den i punkt 3 i förevarande domslut angivna domen.**
- 5) **International Skating Union ska ersätta rättegångskostnaderna i mål C-124/21 P och i den del av mål T-93/18 som avses i punkt 4 i förevarande domslut.**

Underskrifter